www.svoboda-news.com

JUL 28 1920

Published and distributed under permit (No. 781), authorized by Act of Oc tober 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By or der of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

РІК ЗАЛОЖЕННЯ 1893.
„СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
ВІВТОРОК, ЧЕТВЕР І СУБОТУ
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
„SVOBODA"
("LIBERTY")
THE UKRAINIAN NEWSPAPER
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by UKRAINIAN NAT'L ASSOCIATION
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

ОКРЕМЕ ЧИСЛО 4 ЦЕНТИ — Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association. SINGLE COPY 4 CTS.

РІК XXVIII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., ВІВТОРОК, 27-го ЛИПНЯ 1920. ЧИСЛО 90. VOL. XXVIII. JERSEY CITY, N. J., TUESDAY, JULY 27, 1920. No. 90.

БОЛЬШЕВИКИ ЗГОДИЛИСЬ НА ПОЛЬСЬКУ ПРОСЬБУ О МИР.

ПОЛЬСЬКІ ҐЕНЕРАЛИ РОЗПОЧИНАЮТЬ ВСТУПНІ ПЕРЕГОВОРИ В СПРАВІ ЗАВІШЕННЯ ОРУЖА З БОЛЬШЕВИКАМИ.

Заключенне перемиря відбудесь правдоподібно на Україні в Берестю Литовськім.

ВАРШАВА, 24. липня.—Згідно з поголосками, які кружать в польських соймових кругах, переговори в справі завішення оружа між Польщею а большевиками відбудуться правдоподібно в Берестю Литовськім, на Україні.

Перший мітінґ делеґацій обох воюючих сторін відбудесь на боєвім фронті. Большевики полишили Полякам вибір місця на переговори.

БОЛЬШЕВИКИ ХОТЯТЬ ЗАГАЛЬНО МИРА.

Вранґель мусить скапітулювати.

ЛОНДОН, 26. липня. — Анґлійський часопис „Ді Дейли Мейл" подає, що савєтське правительство повідомило Велику Британію, що вона згодиться на мирову коннференцію в Лондоні, однак заки та конференція начнеться, ґенерал Вранґель, антибольшевицький вожд на Кримі мусить зложити оружє і забратись. Большевики дають повну запоруку особистого безпеченьства для ґенерала.

В тійсамій ноті савєтське правительство повідомляє Велику Британію, що воно годиться на перемирє в Польщі та висказує велике здивованнє, що Велика Британія так нагло відкликала торговельні переговори з Росією.

ПОЛЬЩА ПРОСИТЬ БОЛЬШЕВИКІВ О МИР.

Деякі зміни в польськім кабінеті.

ЦУРИХ, Швайцарія, 23. липня. — Польське правительство вислало до савєтського правительства просьбу о перемирє. Зміст просьби, яку вислали Поляки до Москви є слідуючий:

Згідно з нотою з дня 22. липня, польське правительство відноситься отсим до савєтського правительства з пропозицією о завішенне оружа на цілім боєвім фронті як рівнож просить о висланнє мілітарних представителів, які спільно з нашими представителями обговорять услівя перемиря.

Очікуємо вашої відповіди до 3. години сполудня, дня 25 липня. Найліпшим місцем, де наші військові представителі малиб побачитися, є дорога між Барановичами а Берестєм Литовським.

ВАРШАВА, 22. липня. — Зараз по висланню депеші до Москви, відбулась реорґанізація польського правительства. Новим польським премієром є Вітош, а заступником премієра соціяліст Дашинський. Вітош є провідником в селянській партії. Позатим в склад польського кабінету входять тісамі члени що передше.

БОЛЬШЕВИКИ ПЕРЕЙШЛИ РІКУ ЗБРУЧ.

Хотять заняти зелізничий шлях між Бродами а Львовом.

ВАРШАВА, 22. липня. — Згідно з депешою з Москви, большевицькі війська перейшли ріку Збруч коло Каменця подільського. Дальше на північ большевики перейшли ріку Стир і готовляться до сильного атаку, заміряючи взяти в посіданнє зелізничий шлях, що веде з Бродів до Львова.

Американці, що повертають з боєвого фронту говорять, що большевики покінчать боротьбу з Поляками, заки заберуть місто Львів, а то длятого що воно сильно забезпечене зі всіх сторін.

ТОРГОВЕЛЬНІ ПЕРЕГОВОРИ МІЖ ВЕЛИКОЮ БРИТАНІЄЮ А САВЄТСЬКОЮ РОСІЄЮ ЗІСТАЛИ ВІДКЛИКАНІ.

Літвінов висміває пропозиції Ллойда Джорджа відносно перемиря з Польщею.

КОПЕНГАҐА, 23. липня. — Максим Літвінов, асистент комісаря заграничних справ в савєтській Росії, звідомляє з Ревалю, що Каменев, і Красін і Мілютин, делеґати на торговельні переговори, повертають назад до Росії, а то длятого, що в останній хвилі Ллойд Джордж, заявив, що одиноким услівєм відновлення торговельних переговорів є принятте савєтською Росією перемиря з Польщею.

Літвінов, висміяв примітивну політику Ллойда Джорджа і назвав британське правительство скрайно партійним в конфлікті між Росією а Польщею.

ЛЄНІН ВЗИВАЄ ВЕСЬ СВІТ ДО РЕВОЛЮЦІЇ.

Каже, що робітнича кляса вже зовсім дозріла.

МОСКВА, 21. липня. — Микола Лєнін, савєтський премієр, говорячи на третім інтернаціональнім зїзді, накидаєсь на Лігу націй і каже, що хотяй сотворили її капіталісти сильніших держав, то однак ся інституція найбільше причинилась до всесвітної революції, яка є неминучою. Незгода між побідниками у сій війні, незгода між членами Ліги націй, є найлучшими доказами, що всесвітний капіталізм тратить ґрунт під ногами. Робітнича кляса — говорив Лєнін — вже дозріла і власне третій інтернаціональний зїзд має на ціли зорганізувати весь світ до революції. Досвід показав, що некапіталістичні держави найбільше дозріли до впровадження комуністичних принципів. Найбільшу перепону у всесвітній революції будуть робити так звані соціял-демократи.

КАВКАЗ ПРОТИ БОЛЬШЕВИКІВ.

Козаки і музулмани лучаться до спільної оборони.

ПАРИЖ, 23. липня. — Згідно з вісткою яка наспіла до французького міністерства заграничних справ, кавказькі музулмани в порозумінню з козаками готовлять ся до спільної оборони перед наїздом большевиків. До злуки причинилося мабуть найбільше те, що большевики знущаються і переслідують мешканців Кавказу, особливо магометанців.

Відплачуючись большевикам за переслідування, місцеве населеннє начало масакрувати місцеві савєти.

ЛИТОВЦІ ГРОЗЯТЬ БОЛЬШЕВИКАМ.

Жадають звороту Вильна.

КОПЕНГАҐА, 23. липня. — Депеша з Ковна доносить, що напруженнє між Литовцями і большевиками щораз зростає. Большевики не додержують свого приречення і не хотять віддати Литовцям міста Вильна. Литовці сему запротестували і вислали до Чічеріна, комісаря заграничних справ, остру ноту в якій домагаються, щоби савєтське правительство додержувало обіцянок даних Литовцям, бо в противнім случаю може прийти до конфлікту.

ЗІНОВЄВ АТАКУЄ ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ.

Заявив, на інтернаціональнім зїзді, що Америка закопала свої демократичні засади.

МОСКВА, 20. липня. — Зіновєв, большевицький управитель Петроґраду, в своїй промові на третім інтернаціональнім зїзді заявив, що Америка поповнила великий гріх, зглядом своїх демократичних засад, переслідуючи тих, які вступили в ряди революції. Американська буржуазія — говорив він — визулася зовсім з демократичних принципів, якими вона так чванилася. Тим своїм поступованнєм, Америка зазначила виразно ґрунт, на якім вона опирається.

ЗАПІЗНО СПАСАТИ ПОЛЬСЬКУ БУРЖУАЗІЮ.

Большевики готові заняти цілу Німеччину.

БЕРЛІН, 24. липня.—Німецький ґенерал Гофман, каже, що тепер зовсім запізно спасати Польщу перед большевиками. Польська армія — говорить він — зовсім здеморалізована і не має найменшої сили. Сей факт доказує, що большевики, з математичною певностю, не вдоволяться Польщею, але пійдуть дальше на полуднє і на захід. Німеччина не має рівнож відповідної сили, щоби боронити своїх границь. Червоні російські війська, під натиском сильної дисципліни бються о много лучше як їхні противники. Позатим цілию московського савєтського правительства є нічо инше як завойованнє всего світа мілітарною силою.

УГОРЩИНА ГОТОВА БОРОТИСЬ З БОЛЬШЕВИКАМИ.

Рада з того, що Франція хоче їй помагати.

БУДАПЕШТ, 22. липня. — Премієр угорського народнього кабінету Текель, заявив, що Угорщина мусить бути заздалегідь приготована на евентуальний наступ большевиків на її територію.

Теперішна ситуація — говорив Текель — вказує на те, що большевики хотять переїхатися по цілій Европі. Коли Польща впаде, тоді Угорщина являється одиноким оборонцем християнської демократії. Ми хочемо жити зі всіми сусідами в мирі, тому дуже радо приймаємо поміч зі сторони Франції. Колиби так мирова конференція хотіла еще раз перестудіювати і установити правильні границі між поодинокими народами у Східній Европі, тодіб може скорше прийшло до мира (?).

АНҐЛІЯ ВІДСТАВИТЬ НУОРТЕВУ ДО РОСІЇ.

Поїде через Естонію а не через Фінляндію.

ЛОНДОН, 24. липня. — Сентері Нуортева, секретар совітського амбасадора до Злучених Держав, якого недавно в Лондоні арештовано, зістане, на його власне бажаннє, відставлений до Росії. Згідно з урядовим звідомленнєм поїде він через Естонію, а не через Фінляндію, де давнійше його засуджено на смерть.

Через непорозуміннє Нуортеву відослано з Лондону до Данії, але коли савєтське правительство звернуло увагу Анґлії, що наразиться на клопоти, коли його відправлять до Фінляндії, так зараз його назад забрано до Лондону.

Британське правительство заявляє, що воно ніколи не мало заміру відсилати Нуортеву до Фінляндії.

БОЛЬШЕВИКИ ПОКАРАЛИ СВЯЩЕННИКА І МОНАХИНЮ.

Засуджені аґітували за царем і продавали кости святих.

ЛОНДОН, 25. липня. — Бездротна депеша доносить, що народний суд в Москві засудив священника Теодозія, з донського монастиря і монахиню Серафиму за монархістичну аґітацію і за неправне набуваннє, гроший, а іменно через продаваннє костий деяких святих.

Отець Теодозій дістав пять літ примусової праці, без арешту, а монахиня, з огляду на старший вік, зістали віддана до публичної добродійної інституції.

НОВІ ТАБОРИ.

(З віденського „Укр. Голосу").

Вже що Поляки є консеквентні в вигублюванню нашої інтелігенції, то і нічого говорити.

Після таборів Домбя, Модліну, Демблїну, Берестя, Стшалкової, Перемишля, Ялівця, виріс новий табор в Тухолі.

Ще не затерся страшний образ вмираючого з голоду українського стрільця на камінній підлозі на бадилях Буґшопів та проймаючий грозою вид пообгризаних щурами українських бранців, що цілими днями тинялися в ровах берестейської кріпости, — ще не затерлася кров на дошках пикулицьких бараків, ледви чи зелень прикрила могили сердешних борців — бранців, а вже стає нове марево горя українського стрільця, нове марево нужди таборів.

В давних построєних ще Німцями землянках без прич, без підлоги, то знову в стайнях, в яких роками стояла худоба примістили Ляхи нових українських полонених, підступно забраних на землях „союзниці" України.

Темні, убійчі бараки, — в яких згинуло пять тисячів полонених Румунів і Москалів, а в друге тільки вбив там синий тиф і нужда, стали мешканнєм наших стрільців.

Лист одного з нещасних бранців ось як змальовує сі страшні умовини в тухольському таборі.

„Поінформуйте мієродатні круги — пише — що наше положенне страшне. Найбільших злочинців не можна трактувати инакше як нас. Живемо у вогких, підземних льохах, гірших чим найвідразливійші пивниці. Крім сього сильно доскулює нам голод. Гроші нам повідбирали, полишаючи тільки по 100 марок. Та за них нічо не можна купити, бо команда табору не дозволяє на продажу „для енцуф". Староство теж заборонило продавати нам що небудь. От. Шльоссера арештовано. Що з ним станеться не відомо. Нехай громадянство знає, що ми для ідеї жертвували все, кров і життя, нас згинуло 40 тисячів за велику ідею нації а суспільність досі мало для нас зробила. До сеї пори не явився у нас ніодин делеґат, щоби поглянути на наше собаче істнуваннє. Ми досі не знаємо, що ми властиво є? Злодії — каторжники, чи ще щось гіршого? Так веґетувати можемо ще місяць, а опісля хиба прийдеться просити команду табору о видачу спису померших і божевільних. Просимо оголосити нашу адресу в часописях, взиваючи свояків до помочі українським арештантам харчами, бодай хлібом, бо гроші заберуть".

Бранців не пускають Ляхи цілими днями до кльозетів та сим приневолюють полагоджувати свої потреби у сій самій кімнаті, в якій живуть. В наслідок сих безпримірних в історії таборів відносин треба сподіватися вже в короткому часі розпаношення хоріб.

В наслідок фатальної голодової поживи, якої норму поменшують ще крадіжі військових функціонерів, старшин і підстаршин — бранці приневолені голодувати; їх загороджено від світу в підземеллях, де вони мучаться в безпримірний спосіб.

Сі відносини є ганьбою, огидою для польської держави. Їх память остане на довго, як нестерте пятно польським нащадкам, як сором цивілізованого світу; в сьому часі, коли навіть Анґлія не поважилася вбивати ворожих собі, диких повстанців індійських, то Польща вбиває наших бранців з жадливостю, з неописаним варварством.

Ми домагаємося, 1. щоби наша дипльоматична місія у Варшаві безпроволочно запротестувала проти сього плянового нищення українських полонених, 2. щоби поробила належні кроки у варшавській соймовій комісії для справ полонених в цілі переведення ревізії сього табору та 3. щоби дозволено Українському Червоному Хресту вислати комісію до таборів в Тухолі.

Прим. Редакції: Довідуємося, що з боку нашого Галицького Уряду пороблено в сій справі всі можливі заходи. Та успіх сих заходів очевидно від него не залежить.

БЕЗСОРОМНЕ ЛЯЦЬКЕ НАСИЛЬСТВО.

Кого Бог скарати хоче, тому розум відійме. Летіли безрозумно Ляхи на Україну а всіх розпирала радість загарбання українського майна, українського хліба, українського цукру. Сплюндрувавши що могли, безсоромно втікають стрімголов з недавно занятих областий. Але вони ще не стямилися. Ще не прийшов на них час.

В краківському „Часі" з 23. с. м. читаємо, що 18. с. м. розліплено по всіх закутинах Володимира Волинського розпорядок Пілсудського про влученя Волині в польську республіку. Поляки настановили Москаля бурмістром і видали приказ відманіфестувати 27. с. м. акт злуки. Поманіфестують, поманіфестують, а опісля знову втікатимуть стрімголов з наших земель на запад.

„ОЙЧИЗНА В НЕБЕЗПЕЧЕНЬСТВЕ!"

Варшавська газета „Ржечпосполіта" (видавана Падеревським за гроші американських польських робітників) в 16. числі пише в статті під повисшим заголовком:

Большевицькі, російські війска позискали в тій хвили перемогу над нашими. Здається нам се неймовірним, бо від довшого часу поширювано в нас погляд, що наша перемога є така певна, як тільки бути може. А всеж таки, се, що було неймовірним є нині дійсностю: большевицькі війска добули перемогу.

Як се сталося?

Сталося не з внутрішньої сили большевиків, бо тієї вони не мають, а в війску менче ніж де инде, але радше з причини наших помилок.

Зворот викликала нещасна, зовсім непотрібна і наскрізь легкодушна київська виправа. До того часу стояли ми сильно на лінії, тяжко здобутій і уліпшеній, а твердо держаній жовніром, свідомим того, що заслонює собою землю, яка повинна належати до польської держави і до якої не вільно впустити большевизму. Але коли ми пішли походом на Київ, то розкинули ми наші полки по велитенських просторах, огорнути які правильним у военному ремеслі способом, відповідно обсадити від чола, забезпечити на крилах, дійсно держати на задах серед чужого й непевного населення, було цілковитою неможливістю. Використали се большевики знаменито. Уступаючи нам поля, без боїв і без втрат, втягали нас на ті великі простори, старим, російським, военним звичаєм, що повинен вже дітям бути відомим. Рівночасно, представляючи наш похід на Київ, як обяв охоти розбиття Росії, викресали клич національної боротьби і позискали для горд червоної армії те, чого її найбільше недоставало, а саме, співучасть давних царських старшин і умілий провід Брусілова.

Уже від кінця квітня, коли наш похід на Україну відбувався прямо без опору противника, була причина до занепокоєня. Уже в половині мая, коли нечайно прийшов так сильний большевицький удар на півночі, якого досі не було, зарисувалася певність, що ворог не те що не згноблений і розбитий, але зміцнений. А коли перед половиною червня почався відворот зпід Київа, наспіла уже крайна пора на остороги і накликування перед великою небезпекою, чого і тоді ще декотрі не розуміли.

Нині говорять щоденні звідомлення нашої військової команди.

Говорять нам від кількох днів, що ворог, користаючи з нашого тонкого розілляняся по велитенському просторі, кинув на наші зади кінноту Буденного і примусив до відвороту знад Дніпра. Говорять нам від учора, що кіннота якогось другого Буденного дісталася на наші зади на Волині і заставляє до відвороту з над Случі. Говорять нам нині, що подаємося на Полісю від Мозиря і Калинковець і що наступ ворога з півночі біля Бобруйська в приготованню.

Одним словом, Брусілов користаючи з розсипання наших сил, захитав муром нашого війска, а захитавши раз, бє з усіх сторін і примушує до відвороту.

Такий є стан річи на сході; ворог радіє перемогою:

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

ВАШІНГТОН НЕ ВІРИТЬ В БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ МИР

Завішенне оружа не годиться з зазивом Леніна до всесвітньої революції.

ВАШІНГТОН, 25. липня. — Телеграми, які приходять сюди з Варшави говорять, що Росія годиться на перемирє з Польщею, однак нігде нема згадки що большевики перестануть провадити війну дальше. З огляду на се, що завішенне оружа відбудеться лише між Польщею і большевиками тому треба припускати, що се буде мати лише мілітарне значінне і не принесе світови загального мира.

Позатим промова большевицького премієра Леніна на третім інтернаціональнім зїзді, де він взиває робітників всего світа до революції, не конечно годиться з бажаннєм загального мира зі сторони большевиків.

Мартенс, большевицький амбасадор до Злучених Держав говорить, що савєтське правительство зовсім покинуло тепер революційну пропаґанду. З инших жерел ми знова довідуємось, що російське правительство передало лише сю справу комуністичній партії. Зноваж з огляду на те, що колова савєтської Росії загріває своїх приклонників до боротьби з всіми правительствами світа, не можна й припускати щоби з польсько-російського перемиря вийшов загальний мир.

БУВШИЙ ЛІКАР ПОМЕР ЯКО „ДИШВОШЕР".

Колись мешкав в готелі „Мек Алпін".

НЮ ЙОРК, 26. липня. — В маленькій кімнаті на 56-ій вулиці найдено трупа убогого 65-літнього старця, що через останнях три роки занимався миттєм начиння в ресторації. Смерть правдоподібно наступила з причини упадку і переломання хребта. Колись сей чоловік був славним лікарем в Пітсбурґу. Жінка його і дві дочки виїхали до Европи ще коли він провадив свою лікарську практику. Одна з дочок має бути доброю співачкою. Заки сей нещасливий лікар зачав мити начиння, мав також фарму, але продав її, бо життя на фармі йому вкучилось.

ДУЖЕ НАДАЮТЬСЯ
до поширювання серед Американців слідуючі брошури:
MEMORANDUM TO THE GOVERNMENT OF THE UNITED STATES ON THE RECOGNITION OF THE UKRAINIAN PEOPLE'S REPUBLIC. By Julian Batchinsky, Diplomatic Representative of the Ukrainian People's Republic. Price 10 cents.
UKRAINE AND THE UKRAINIANS, a handbook of concise information regarding the country, people, history and industry of Ukraine. By Emil Revyuk. Price 10 cents.
UKRAINE AND RUSSIA. By W. Timoshenko, Vice-Director of the Economic Institute at the Academy of Sciences of Ukraine. Price 10 cents.
TRADE WITH UKRAINE. Ukraine's natural wealth, needs and commercial opportunities; the Ukrainian co-operative societies and their influence. By Emil Revyuk. Price 10 cents.
INHUMAN BLOCKADE STRANGLING A NATION. Letters and messages from stricken Ukraine. 10 cents.
THE JEWISH POGROMS IN UKRAINE. By Julian Batchinsky, Israel Zangwill and others. 10 cents.
Набути можна в українських книгарнях або у 88-90
FRIENDS OF UKRAINE,
345 Munsey Bldg., Washington, D. C.

ПОЗІР! ПОЗІР! ПОЗІР!
Великий Корабель „SUSQUEHANNA"
відїзджає пораз перший до
БРЕМЕН
ДНЯ 4-ГО СЕРПНЯ С. Р.
ШИФКАРТА ДО БРЕМЕН КОШТУЄ $130.00
ДО ДАНЦІҐА ------ $135.00
Сею дорогою можна дістатися НАЙСКОРШЕ І НАЙБЕЗПЕЧНІЙШЕ до краю. Хто отже має вже пашпорт, нехай сейчас присилає задаток на шифкарту, аби такому можна забезпечити місце, а хто не має еще пашпорту, нехай сейчас приїздить до нас, а ми йому пашпорт до кількох днів виробимо. 90-92
Пишіть сейчас або приїзджайте до:
AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE,
30 EAST SEVENTH ST., NEW YORK, N. Y.

"SVOBODA" (LIBERTY)

The Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893.

VLADIMIR B. LOTOTSKY, Editor-in-Chief.
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION:		ПЕРЕДПЛАТА:	
United States:		в Злучених Державах:	
1 year	$3.75	на рік	$3.75
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25
To Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$5.00	на рік	$5.00
6 months	$2.50	на пів року	$2.50
3 months	$1.50	на 3 місяці	$1.50

Single copy 4 cents. — Поодиноке число 4 центи.

З Канади належить висилати гроші лише моні-ордером, а не паперовими грішми, бо сі стоять в Злучених Державах нисше ціни. При виміні числять 15 центів від кождого канадійського паперового доляра.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Телефон Адміністрації і Редакції — 498 Montgomery.

Телефон Гол. канцелярії Укр. Народного Союза — 1838 Montgomery.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висиланню замовлення належить долучити моні-ордер або чек.

За всі оголошення поміщуванні в „Свободі" редакція не відповідає.

МОСКВА ОСЕРЕДКОМ СОЦІЯЛІСТИЧНОГО РУХУ.

(З нагоди другого зїзду Третього Інтернаціоналу в Москві).

Большевики. — Комуністична держава, чи комуністична суспільність? — Як будувати: з долини, чи згоди? — Революційні комуністи і соціялісти-реформісти. — Перший, Другий і Третій Інтернаціонал. — Змаганне між Другим і Третім Інтернаціоналом. — Хто має правду?

Хто не вірить, що світ поступає наперед, нехай собі пригадає, що було тому 4 роки в Росії:

Була темна царська тюрма народів. Цар сидів в Петрограді, а в його імени міністри держали 180 міліонів народу в темноті і неволі. Політичний рух демократичний був переслідуваний, а соціялістичний заборонений. Сибір була заповнена політичними агітаторами, каменярами поступу і волі.

Соціялістичний рух в Росії жеврів лише в підземеллях і на вигнанню заграницею.

Але прийшла війна. Принесла невдачу, а в Петрограді голод. Невдачу і голод приніс старий засніділий лад, а за ними прийшла революция.

Революцію спершу хотіла взяти у свої руки буржуазія (богачі промисловці, торговці і так звана „інтелігенція", вихована по буржуазному). Міркувала вона, що так було в других краях, тож і вона має таксамо зробити. Навіть Ленін в 1905. році казав, що ані промисл ані робітництво в Росії ще не доспіло до соціялістичної революції, отже ясна річ, що то ніби мала бути революція „демократична", буржуазного характеру.

Але вже в 12 літ пізнійше Ленін показав російській „інтелігенції", що вона не доросла до революції демократичної чи ліберальної, а натомісць, що зорганізоване робітництво є спосібнійше від тої „інтелігенції" до сього великого історичного завдання.

І сього Ленін дійсно доказав, бо без огляду на те, чи революція принесла ті висліди, які згори заповідано, треба признати, що за російською „інтелігенцією" і її „демократичною" революцією і слід замело.

Немов би її і не було.

Революція в Росії є чисто робітнича, пролетарська, соціялістична.

* * *

І сьогодня Росія є одинокою у світі **державою,** яка є соціялістичною.

Дуже далеко ще до того, аби суспільність в Росії і його **економічне** (господарське) та **суспільне** (громадське) **життє** було побудоване на соціялістичних або комуністичних засадах, але **держава, її правительство і державна машина** є **соціялістичні.**

Се значить, що до старого ладу причіплено нову науку, або на прикладі можна сказати, що старосвітський сільський господар тягне старі плуги новим газоліновим або електричним мотором.

Росія тепер називається так: **„Російська Соціялістична Федеративна Савєтська Республіка".**

І то є правда, бо назва каже про **державу,** а держава є така, який її уряд і які її приписи.

Але була би неправда, як би хто сказав, що в Росії **життє народу, громадське і господарське, є соціялістичне або комуністичне,** бо так не є. То життє яке було, таке і є; маленько в чому змінилось.

Але та Росія, яка має назву „соціялістичної держави", має гадку поволи то життє народу так змінювати, аби воно сталося за якийсь час комуністичне. Ніби без мусу, але за добрим прикладом люди мають собі сподобати комунізм і привчитись до нього та приняти його. А то тоді вже не лише держава була би соціялістична, але й нарід. А властиво і держава і нарід були би комуністичні.

Переважна часть **соціялістів** у світі каже, що то зле, так як Росія робить.

Вони кажуть, що держава соціялістична нічого не верта, як нарід той, для котрого держава є зроблена, не є соціялістичний.

Вони кажуть, що треба насамперед збудувати услівя для соціялізму, а держава соціялістична потому вже прийде сама собою.

Вони кажуть так: Наперед треба розвинути промисл, а рівночасно виховати робітників на соціялістів і перебрати промисл в їх руки, а розуміється, що тоді держава буде така, якої схотять робітники, то є соціялістична. То значить, ми мусимо будувати з **долини,** від фундаменту, а збудувавши цілий будинок, будемо його повними і певними посідачами. Бо таке є правило життя: що є буковане від основ, се держиться, а що без основ, се валиться.

Але меньша часть соціялістів, які звуть себе **революційними комуністами,** вже здавна перечить тій науці.

Вони кажуть, що вони в таку науку не вірять, аби все будувати з долини, від основ, від орґанізовання дрібних сил у великі громади для боротьби і для постепенного здобування сили.

Натомісць вони вірять в захопленнє політичної власти і держави хотяй би і меньшостю і в заводженню соціялізму чи комунізму **згори,** власне при помочі тої захопленої власти і держави.

На тім була сварка вже давно межи соціялістами, але ще перед війною **приклонники революційного комунізму** не мали великої сили, а натомісць **соціялісти-реформісти** мали велику силу.

Тілько можна сказати, що в російській соціял-демократичній партії той перший напрям скоро здобув перевагу!

Як в 1903-ому році був другий зїзд **Російської Соціял-демократичної Робочої Партії,** то там власне **більшість** заявилась була за революційним комунізмом, за яким стояв Микола Ленін (і від того пійшла назва **„большевики"),** а тільки **меньшість** заявилась за програмою соціялістів-реформістів, за якими стояв пок. Юрій Плеханов (і від того пійшла назва **„меньшевики").**

Спочатку революції в Росії то „меньшевики" мимо своєї назви були в більшости, а „большевики" також мимо своєї назви знова були в меньшости.

Але Москалі є Славяни таксамо як і другі Славяни, а в Славян є широка натура, тож з меньшости перейти в більшість, або з більшости в меньшість не є велика штука. Ті, що були меньшевиками в середу, в четвер стали большевиками. Ще в середу вірили, що комунізм можна в Росії завести **з долини, від мас народніх,** а вже в четвер повірили, що се можна зробити **згори, від уряду,** з Кремля в білокаменній Москві.

Нераз люди казали, що Росія є краєм неможливих можливостий і можливих неможливостий, і ось се тепер показалось на ділі.

Світ глузував з Росії, що вона засніділа, заскорузла, задубіла, азїйська, дика і темна. Називали Росію Іваном Івановичем, або таки просто дурним Іваном, а ось бачте, що „дурний Іван" втяв! Він перший у себе запровадив соціялістичний уряд і перший має соціялістичну державу, яка називається: Російська Соціялістична Федеративна Савєтська Республіка.

У царському Кремлі в білокаменній Москві сидить сьогодня Микола Ленін, голова соціялістичного уряду і править відтам та ширить комуністичну агітацію по цілому світі.

* * *

Та нині Росія, Москва і Кремль мають значіннє не тільки для самої Росії, а радше Московщини.

Нині білокаменна Москва говорить до цілого світа.

З висоти царського Кремлю нині Ленін говорить до цілого світа.

Говорить до робітників, щоби станули проти капіталістів.

І говорить до капіталістів, що їх пануванню у світі приходить конець.

Треба тямити, що Москва є столицею савєтської Росії і там відбуваються **конґреси савєтів** цілої Росії.

Друга річ, що там відбуваються **конґреси Російської Комуністичної Партії,** яка повстала на місце давної большевицької ґрупи Російської Соціял-демократичної Робочої Партії.

А третя річ, в Москві відбуваються **конґреси Третього Інтернаціоналу.**

* * *

Тепер власне зачався в Петрограді другий конґрес Третього Інтернаціоналу, відки його перенесено на дальші наради до Москви, до Кремлю.

Що таке Третій Інтернаціонал? — неодин може спитається.

А де решта інтернаціоналів?

Аби дати на се відповідь, зачнемо, як то кажуть „з кінця".

Ми властиво так вже богато набалакали і про большевиків і про соціялізм і революційний комунізм, аби дійти до Третього Інтернаціоналу.

Третій Інтернаціонал — се конґрес (зїзд) представників всіх революційних комуністів споміж усіх (або майже усіх) **народів цілого світа.**

Можна його инакше назвати „Третім Міжнародним Збором", але назва принята вже лишиться і „Третій Інтернаціонал" буде власне мати значіннє третього міжнародного збору.

Що він є третій, а не перший або другий, то до того так прийшло.

Властивий соціялістичний рух в Европі зачався в половині минулого століття, а замітний він особливо від появи „комуністичного маніфесту", який написали в 1847-ому році Кароль Маркс і Фридрих Енґельс.

З того часу соціялістичний рух зростав, а в 1864. році вже відбувся був в Лондоні перший соціялістичний зїзд, на якому зорганізовано загальну репрезентацію під назвою „Міжнародне Робітниче Товариство". Се був **Перший Інтернаціонал.**

Сей Перший Інтернаціонал упав по невдачному зїзді в Женеві, у Швайцарії, в 1873. році.

Потому 16 літ був застій в соціялістичному русі.

Аж на новому зїзді, в Парижі, в 1889 році, зорганізовано нову міжнародню соціялістичну репрезентацію, яку названо **Другим Інтернаціоналом.**

Сей Другий Інтернаціонал був репрезентацією головно соціял-демократії і заступав майже всі народи та відбував свої зїзди і виконував свої праці правильно аж до вибуху останньої світової війни.

Ще в 1914. році мав відбутись конґрес Другого Інтернаціоналу, але не відбувся з причини війни.

Через те радикальні елементи серед соціял-демократів вважали, що він розбився, бо не виконав свого обовязку, себто не оголосив і не перевів загального (ґенерального) страйку для зломання війни.

І тому власне радикальні елементи ріжних соціялістичних партій споміж ріжних народів відбули в 1915. і 1916. році два зїзди в швайцарських місточках Кінталь і Ціммервальд, на яких назвали угодових соціялістів (за те, що оголосили „горожанський мир"; значить, що в часі війни держав нема у них дома клясової боротьби пролетаріяту проти капіталістів) „соціял-патріотами" і „зрадниками-патріотами", та оголосили свою програму, в якій сказали, що світова війна не є війною робітників і заявились за „миром без забору і відшкодовань" та самоозначенням народів.

Ті зїзди були власне зачатком нового, третього інтернаціоналу, який щойно зачав прибирати форми дійсности. Замітно, що на сьому зїзді був Ленін і Чернов, лідер російських лівих соціялістів-революціонерів, котрий був головою російських установчих зборів, які Ленін розвязав.

Коли Ленін вернувся до Росії, то він ще був вільки лідером большевиків, але коли довершив пролетарської революції, він **большевицьку партію перемінив на комуністичну, а далі оголосив в Москві перший зїзд комуністів цілого світа, себто перший зїзд Третього Інтернаціоналу.**

Той перший зїзд Третього Інтернаціоналу відбувся був торік в Москві. Отворено його було дня 2. марта м. р., а були на ньому представники комуністів многих народів. Головою Третього Інтернаціоналу вибрано Москаля Н. Бухаріна, звісного з того, що всупереч Ленінови, не признає самоозначення народів а лише самоозначеннє пролетаріяту.

А тепер саме відбувається в Москві, на Кремлі, другий конґрес Третього Інтернаціоналу; другий зїзд представників революційного комунізму споміж многих народів світа.

Говорив уже на сьому зїзді Ленін; говорили й инші, і ще будуть говорити, а цілию їх промов є агітація за такою політичною пролетарською революцією в державах, як зроблено в Росії.

* * *

А рівночасно **соціялісти-реформісти** дають знати світови, що і вони жиють, та що з ними живе і **Другий Інтернаціонал.**

Торік, ще перед зїздом Третього Інтернаціоналу, відбувся в Берні, в Швайцарії, в днях від 3. до 8. лютого, 1919, **Зїзд Другого Інтернаціоналу,** на якому були представники 25 держав, між ними також Росії й України.

Той зїзд Другого Інтернаціоналу заявився за давньою програмою постепенних соціялістичних реформ і праці **з долини,** від організовання та освідомлювання пролетаріяту і здобування ним сили та контролі і посідання промислу та перевозу і розділу продуктів, а також заявився за співпрацею соціялістів разом з буржуазією в парляментарному життю, поки соціялісти не осягнуть більшости.

Тепер же той **Другий Інтернаціонал мати-ме вже другий повоєнний зїзд,** який зачнеться в Женеві, в Швайцарії, дня 31. серпня (августа) с. р.

* * *

Ті два Інтернаціонали, Другий і Третій, на своїх зїздах зміряють свою силу.

Революційні комуністи вірять, що вони сильнійші, а соціялісти-реформісти переконані, що вони сильнійші.

Се буде змірянне сил не лише фактичних, то значить, не лише сили чисельности партії, але також змірянне сили арґументу, знання і науки.

Ленін і Бухарін кажуть, що як меньшість захопить силою власть в державі, то се вистарчить. Вони кажуть, що не треба відразу комуністичної громадської суспільности; вистарчить комуністична **держава, то значить уряд,** а вже той комуністичний уряд буде урядово, **згори** заводити комунізм і творити комуністичну громаду.

А як хто їх питає: А чому не з долини?, то вони кажуть: Можна і згори і з долини!

Однак німецький лідер соціялістів-реформістів, Кароль Кавцкі, і шведський, Гяльмар Брантінґ (він є президентом міністрів в шведському королівстві) кажуть, що таки від свого не відступлять, що треба будувати від основ, **з долини.** Що то за комуністична держава, кажуть вони, як крім комуністичного уряду там більше нічого комуністичного нема? Заводити згори? — се касарняний, урядовий комунізм, а не народній, міркують вони. Як буде життє господарське і громадське комуністичне, то нарід, само собою, буде мати і комуністичний уряд і державу, то річ натуральна.

Але чи не можна приспішити? — кажуть нетерпеливі революційні комуністи.

На се соціялісти-реформісти кажуть, що що приспішене, то недоспіле, а що недоспіле, то не має вартости.

Природного життя не приспішиш штучними формулами! — кажуть реформісти.

От візьмім такий приклад: Хто би гадав, що курята можна скорше вигріти в штучних приладах (інкубаторах), а тимчасом інкубатор мусить таксамо гріти 21 днів як і квочка, заки малі цепята виколяться з яєць. Нема такого штучного приладу, аби прискорив бодай на днину, бо природи не перескочиш. Дерево не буде скорше рости, як будете його за гиляки тягнути до гори, ані гарбуз не буде більший, як будете його натягати, але як відірвете дерево від кореня, або гарбуз від бадилини, то зісохне і нічого з нього не буде.

Не зашкодило би тут зацитувати слова найбільшого теоретика соціялізму, **Кароля Маркса,** котрий в 1859. році так писав:

> Жаден громадський лад не зникає поки всі творчі сили, для яких в ньому є місце, не розвинуться; а нові висші умови продукції ніколи не появляються, поки матеріяльні условини їх істновання не доспіють в лоні старої громади (суспільности). Длятого людство бере все тільки такі питання які може розвязати; бо, придивляючись справі більше докладно, ми все помітимо, що саме питанне виринає тільки тоді, коли матеріяльні условини, потрібні для його розвязки, вже істнують, або бодай вже є в процесі творения. (Кароль Маркс, Причинки до критики політичної економії. Вступне слово).

Коли революцію большевицьку в Росії вважаємо за ненатуральну, то за се не треба проклинати большевиків. Бо не вони сьому винні, але ті ненатуральні відносини, які перед революцією панували в Росії.

Та революція може не осягнути того, що вона собі назначила. Але не Іван Іванович тому буде винен, тільки ті відносини, в які Івана Івановича поставлено.

Маленько, а, війна готова весь світ була поставити в такісами відносини, і тому не диво, що Іван Іванович нині з Кремліна хоче перебудовувати цілий світ.

Він се робить зі свого славянського ідеалізму, не з яких заборчих цілий. Але як світ міркують, що наперед суспільність мусить доспіти, а потім аж заводити комуністичні держави, то Іван Іванович пійде за ними.

УКРАЇНА І МОСКОВСЬКІ БОЛЬШЕВИКИ.

(Спеціяльна кореспонденція „Свободи").

Я нераз підкреслював це, що на Україні від самого початку була велика охота дійти до щирого і тривкого порозуміння з большевиками. Нарід симпатизував їм за рішучу, безоглядну, сувору розправу з буржуазією. Дивлячись на це рішуче поведеннє з нею большевиків, їх уже ніяк не можна було підозрівати в нахилі до компромісів чи попускання панам, котрого нарід все побоювався у своїх політиків, бачучи що вони не спромагаються на подібну рішучість.

Українська інтелігенція вдячно памятала, що з російських партій самі тільки большевики (устами Леніна) ще перед революцією признавали Україні право на самостійність, а підчас революції обстоювали **„право народів Росії на самоозначенне аж до повного відокремлення".** Обставини нераз робили їх союзниками Українців в боротьбі з російським тимчасовим правительством. Як завзяті оборонці інтересів трудового народу, вони, здавалось, повинні були прихильно ставитись до національних вимог українського народу, представленого не якоюнебудь капіталістичною та імперіялістичною буржуазією а якраз трудовими масами. Здавалось отже, що коли з якимись російськими кругами взагалі можна буде договоритись в українській справі, то саме з большевиками ще найскорше можна буде порозумітись і дійти кінця, уставивши дружні відносини, без нарушення інтересів, свободи й незалежности одної і другої сторони, щоб спільно поборювати всіх, хто сягати-ме на здобутки революції, дорогі однаково і одним і другим.

Тому війна, котра натомісць виникла у Українців з большевиками та з перервами тяглася все далі, рік за роком, здавалась одним прикрим непорозумінням, **війною неприродною і братовбийчою, котру тільки якісь незрозумілі упередження чи сторонні інтриґи не дають покінчити.** Я цитував уже в своїх статтях характеристичні постанови каменецького трудового конґресу, винесені селянством підчас большевицького наступу в марті минулого року:

> Директорія повинна негайно зірвати переговори з французькою військовою командою в Одесі.
>
> Директорія повинна негайно приступити до переговорів з большевицьким правительством Росії і України на таких умовах:
>
> а) Україна є самостійною і незалежною соціялістичною республікою, в якій вся власть належить обєднаним радам робітничих і селянських депутатів.
>
> б) Україна може федеруватися із соціялістичними державами.
>
> в) Українська державність має український характер і т. д.

Після того як на всеукраїнському Трудовому Конґресі в Києві (в січні минулого року) **селянство однодушно висловилось за власть рад,** не лишалось сумніву, що трохи ранійше чи трохи пізнійше Україна мусить стати радянською республікою і між сими двома радянськими республіками — Українською й Російською, звязаними стількома спільними інтересами, повинно прийти до порозуміння і установлення коли не федерації (від війни до федерації був би занадто великий скок!) то чи воєнного та економічного союзу, без сумніву дуже корисного і одній і другій республіці.

Отже коли підчас денікінського наступу ліві українські соціялісти-революціонери (так звані „боротьбисти") і незалежні соціял-демократи, обєднавшись, приняли назву комуністів і виступили **під гаслом незалежної української республіки, але радянської, заприязненої з большевиками і савєтською Росією,** маси покотили під їх прапор, бо, як здавалось, се гасло давало формулу, з котрою можна було вийти нарешті з тяжкого становища.

Троцький в тому часі виступив зі своєю відозвою до червоного війська, де ясно признавав окремішність України та її право розпоряджати собою. **Ленін** на одному з московських конґресів різко судив забаганки великоросійського імперіялізму та шовінізму. На Україні большевики сим правом свідчили всяку прихильність українській національности, мові, культурі. Все це давало надії на щире порозуміннє.

Боротьбисти увійшли в склад Всеукраїнського Ревкому (революційного комітету), тимчасового правительства України. В організації рад і ревкомів на місцях грали вони провідну ролю; большевики давали їм у тому повну змогу. Здавалось, що в найблизшому часі Україна зорганізується твердо в радянську республіку оперту на українські організації і вийде на дорогу самостійної творчої роботи. Українські соціялісти-революціонери (центр) на своїй конференції на початку лютого с. р. винесли резолюції, котрими признавали савєтський уряд України і дозволяли своїм членам також брати участь в її органах.

•

Але большевики або не оріентувались в ситуації, або мусіли змінити свою тактику на Україні в залежности від ширших плянів революційних; в кождому разі, саме в сьому часі стали різко завертати назад в бік централізму.

Не було й далі мови про якесь вороже відношенне до української народности і культури. Навпаки, в інструкції центрального комітету большевиків, котру і він дав в тому часі своїй обласній організації на Україні, поручалось їй мати всяку прихильність до української культури, упослідженої царським режімом; нести їй поміч, і взагалі старатися всяко придбати симпатії українських мас, а знищити їх упередженнє до російського большевизму.

Але у сфері політики й економіки рішили вони безоглядно переводити централістичну програму, що мала на меті перевести відбудову великоруського центра засобами його провінцій, та забезпечити зверхність большевиків. Чи було це випливом спеціяльного недовіря до соціялістичности Українців, до їх націоналізму, до чого могли дати підставу такі факти як перехід галицького війска до Денікіна, як хитаннє ріжних повстанських відділів між директорією і савєтською Україною? Чи просто рішили вони закинути всякі компроміси щодо України і навпростець іти за своєю програмою, яка в соціялістичних інтересах вважає кориснійшою державу одноцільну, унітарну, отже й федералістичну форму вважає тільки тимчасовою уступкою національним течіям, поки соціялістичний устрій не розвяже і не вигладить національних суперечностий? В кождому разі зворот був різкий.

•

Декретом з 8-го лютого с. р., винесеним без волі й участи українського народу, була проголошена федерація української савєтської республіки із савєтською російською республікою. Україна мала заховати свою автономію в справах внутрішньої адміністрації, в справах земельних, орґанізації праці, освіти, соціяльного забезпечення і здоровля; для сих ресортів мала дістати осібних комісарів. **В справах дипльоматичних, військових, економічних і фінансових, доріг, почт і телеграфів, має вона підлягати безпосередно народнім комісарам московським. Український банк являється тільки філією московського народнього банку, без усякої самостійности; окремої монети Україна позбавляється. Для економічних справ заповіджено обласну раду („савнархоз") савєт народнього хозяйства, підпорядковану московській централі, висшому савнархозови. Донецький район („Донбас") жерело промислової енергії України (камяне угле) відділено від України і звязано безпосередно з московським центром.**

У сфері законодавства російські декрети дістають обовязуючу силу на Україні, натомісць постанови Всеукраїнського ревкома касуються. Фактично таку централізацію переведено і у внутрішньому управлінню України, хоч воно ніби признане автономним. Ревкоми виборні фактично замінено призначеними. Звичайно, се робилось так, що російська червона армія, приходячи до якогось повіту, розпускала дотеперішній ревком, організований українськими комуністами, і завязувала новий, до котрого входили представники червоної армії, а потому сі нові ревкоми замінялись людьми призначеними губерніяльними ревкомами, вповні большевицькими. Боротьбистам в сих нових повітових комітетах давалось одно місце тільки подекуди там, де большевики признавали за ними фактичний вплив на людність: таких повітів на практиці знайшлось небогато; тимчасом російським лівим соціялістам-революціонерам давалось **місце скрізь, де вони тільки могли його обсадити. Таким чином виходило, що ревкоми з трох часто бували обсаджені самими большевиками, а в ревкомах з пяти вони мали не меньше трох місць.**

•

Істнованнє радянських чи комуністичних українських партій большевики вважали небажаним. Вони радо використовували їх впливи на людність в інтересах савєтських, але самостійне істнованнє їх признавалось шкідливим. В такому дусі дав комуністичний (III). московський інтернаціонал відповідь боротьбистам, коли вони заявили йому своє бажаннє, щоб їх партія, українських соціялістів-революціонерів-комуністів була принята III-тім інтернаціоналом. Московський інтернаціонал орік, що в інтересах соціялістичної революції не повинно бути конкуренції комуністичних чи радянських партій, **отже й на Україні не повинно бути національних комуністичних партій, а тільки одна комуністична партія большевиків України, яка являється обласною орґанізацією російської комуністичної партії.** Сей партійний централізм мав б доповнити собою централізм політичний і економічний та звязати як найтіснійше життє України з центром.

Поставлені перед такою альтернативою: або злитися вповні з російськими комуністами, або стати після сього упімнення в ролі партії опозиційної, большевикам неприємної і підозрілої, боротьбисти в частині своїй рішили злитися в російську комуністичну партію. Таку заяву подали їх представники (Шумський і Еланський) в Харкові і потому конференція партії потвердила се рішенне своєю більшостю, при кінці марта с. р. Але ся постанова викликала різку опозицію серед партії.

Ся опозиція, таксамо як і **незалежні соціял-демократи,** які приняли і радянський принцип, і навіть назву комуністів (українська комуністична партія) але не вважають потрібним зливатись з партією большевиків, **не годяться з централістичною політикою большевицькою. На їх погляд ся тенденція большевиків за всяку ціну утримати на Україні верховодство і правити Україною без Українців, позбавляючи її всякої самодіяльности і утримуючи в повній залежности від московського центра, хибна і шкідлива.** Вона компромітує в очах української людности комуністичні гасла; вертає її назад на позиції ворожі большевикам і замикає українське село перед їх аґітацією, впливами і якиминебудь мішаннями в їх справи. Тому за красше для себе вони вважають зістатися в опозиції, щоб, або своєю критикою добитись від большевиків зміни їх політики, або щоби бодай зберігти і в очах української людности від компромітації комуністичні гасла, відділяючи їх від хибної централістичної політики російських большевиків.

Так описують ситуацію на Україні звідомлення українських комуністів. Відкладаю до дальшої статті висновки, котрі випливають із них та деяких подробиць сих звідомлень, до котрих ще вернуся потому.

Михайло Грушевський.

Читайте! Читайте!

Наш костумер, п. Іван Янковський, при посилці гроший свого товариша пише до нас так:

„Акрон, О., дня 10/7. 1920.

Шановний Пане: Я, Іван Янковскі, прошу Вас від себе, щобисьте приняли мого приятеля яко нового костумера понеже він уже посилав без три агенти гроші і жаден раз його рідня не отримала. Отож він віднісся через мене до Вас, щоби Ви, Поважаний Пане, приняли його і переслали йому для його фамілії так як Ви мені пересилаєте успішно.

З поважанием Іван Янковскі".

Із повисшого листа можете переконатися, що ми пересилаємо гроші до краю скоро і під гарантією. — Посилаємо гроші по найтаншім деннім курсі. — Від зложених у нас гроший на депозит платимо добрий процент. — Продаємо шифкарти на всі лінії до краю і з краю до Америки і стараємось о пашпорти. — Полагоджуємо справи нотаріяльні. 87—

NEMETH STATE BANK,

JOHN NEMETH, Pres.,

10 E. 22ND STREET, NEW YORK, N. Y.

ЧИ ВИ Є ХОРІ? ЧИ ВИ Є ХОРІ?

Коли терпите на яку хоробу, без ріжниці як довго і лікар не міг Вас вилічити, ПРИЙДІТЬ ДО МЕНЕ. Я ПРИВЕРНУ ВАС НАЗАД ДО ЗДОРОВЛЯ.

Віддахь або брак гроший най не встримує Вас. Богаті як і бідні одинаково обслужені. Я є найбільший в Пітсбургшині специяліст і лічу мущин вже від богатьох літ. Маю найліпше заосмотрене бюро, влучаючи Х-Рей машину, через котру можу Вас переглянути, як через зеркало. Власний департамент дрогерії, де є тутешні і імпортовані лікарства. НЕ НАДУМУЙТЕ СЯ, але зараз прийдіть до мене, як до приятеля. Говорю Вашою мовою. Одна візита переконає Вас, що я можу для Вас зробити.

Посідаю специяльні ліки на хоробу крови і лічу слабости в протягу кількох днів. Я вилічив тисячі випадків слабости мущин, хороби скірші, ревматизм, хороби жолудка і утроби, свербячка, гемороїди і всі хронічні слабости. ЦІНИ УМІРКОВАНІ. 80—92

Prof. Dr. H. G. BAER, 811 SMITHFIELD STREET, PITTSBURGH, PA. НАПРОТИ ПОЧТИ.

ВАЖНЕ! — Витніть се оголошене і принесіть його зі собою.

U. S. MAIL STEAMSHIP COMPANY INC.

G. T. 10057

КОРАБЕЛЬ „SUSQUEHANNA"

відізжає

З НЮ ЙОРКУ ДО БРЕМЕН І ҐДАНСЬКА

(впрост без пересідання)

ДНЯ 4-ГО СЕРПНЯ

КАБІНА до Бремен......$175 до $200—До ҐДАНСЬКА $225
ТРЕТЯ КЛЯСА до Бремен $125—До ҐДАНСЬКА $135

Доплата податку военного $5.

Голосіть ся до: 87—

U. S. MAIL STEAMSHIP CO., INC.,

45 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

або до місцевих агентів.

ШИФКАРТИ НА УКРАЇНУ

Дорога на Україну вже ОТВОРЕНА. Висилаемо сотки Українців до вітчини через Гамбурґ, Тріест, Віденъ, Львів, Францію, та другі місцевости. Шифкарти дуже тані. Зголошуйтесь особисто або листовно.

ГРОШІ НА УКРАЇНУ

Спішіть ся посилати гроші, бо курс тепер дуже низький. З Галичини дістаемо тисячі поквітовань на отримані гроші. Гарантуемо за кождий цент. Пишіть, або зголошуйтесь особисто. 42—

ВИРОБЛЯЄМО ПАШПОРТИ НА УКРАЇНУ

За кілька днів кождому вкробимо пашпорт потрібний на виїзд до України. Памятайте адресу:

УКРАЇНСЬКИЙ ДІМ БАНКОВИЙ

GOLDBERGER & GOODMAN, УПОВАЖНЕНИЙ БАНКИР,

136 EAST 42ND STREET, NEW YORK, N. Y.

ШІФКАРТИ!

РОДИМЦІ!

Коли хочете їхати до краю то вдайтесь до нас. 88вч99

ПАШПОРТИ ВИРОБЛЯЄМО ЗОВСІМ ДАРОМ.
ПРОДАЄМО ШІФКАРТИ на всі корабельні лінії.
ПОСИЛАЄМО гроші до старого краю, тепер доходять безпечно, певно і під повною ґарантією, бо Амерікан Експрес Компанія дає запоруку 18.000.000 долярів.

Пишіть отже або зайдіть до нас у всяких справах, а отримаєте чесну і зовсім даром пораду. Пашпорти виробляєм в короткім часі.

EUROPEAN STEAMSHIP AGENCY,

115 First Street, New York, N. Y.

СТАРОКРАЄВІ СПРАВИ
ПАШПОРТИ
КАРТИ КОРАБЕЛЬНІ
ПЕРЕСИЛКА ГРОШИЙ

РОДИМЦІ! Заки віднесетесь до фірм, котрі іменуються Українцями тільки длятого, що мабуть родились на Україні, або до таких, що забогато обіцюють, удайтесь устно або писемно до знаної Вам від літ ПРАВДИВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ НОТАРІЯЛЬНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ, яка находиться у власнім будинку і полагоджує висше згадані справи найтаньше, найскорше і під повною ґваранцією.

T. J. HRYCEY & CO., 329 S. 4TH ST., PHILADELPHIA, PA.

ГАЛИЦЬКІ УКРАЇНЦІ ОБХОДИЛИ АМЕРИКАНСЬКЕ СВЯТО СВОБОДИ.

Львівська газета „Громадська Думка" з дня 4. с. м. помістила отсю статтю:

СВЯТО АМЕРИКАНСЬКОЇ СВОБОДИ!

В неділю, дня 4. н. ст. липня святкує вольна американська земля Свято Свободи. Українське населене галицької землі бере живу участь у сім величнім святі великого свобідного народу, до котрого кличе;

„Нехай цвите і росте нарід, котрого земля стала для наших братів-виселенців другою, сердечною вітчиною!

Нехай росте свобода на вольній, американській землі, з котрої серед світової війни, пронісся могучий клич самоозначення народів!

Нехай двигається на всіх областях людської думки нарід, що в часі, коли культурні кличі гасли, не дав згинути слабшим народам і моральною та матеріяльною добродійною підмогою спасав їх від загибели.

Український нарід, що бажає стати володарем на своїй власній незалежній і неподільній українській землі, що сам хоче означити свою власну долю і не спічне в боротьбі за найвище добро чоловіка і народу, за його свободу, лучиться у сім великім дні з американським народом і серед тяжких военних відносин обходитиме свято свободи у Львові дня 4. н. ст. липня, а до участи взиває ціле Українське Громадянство.

Програма свята:

В неділю о годині 9. рано тиха Архієрейська Служба Божа в церкві св. Юра. В часі служби відспіває псальми мішаний хор під управою о. проф. Івана Туркевича.

Окрема делегація зложить о годині 11-тій желання на руки американського консуля і вишле телеграму до американського амбасадора у Варшаві.

Свято свободи закінчиться дня 6. н. ст. липня вечером о годині 8-мій концертом української молодіжи в салі Т-ва ім. Лисенка — уладженого товариством „Бандурист".

У Львові, дня 2. липня, 1920.

Андрій гр. Шептицький, Митрополит. **Др. Ст. Федак, д-р Роман Перфецький, д-р Кирило Студинський, д-р Ст. Витвицький, д-р Маріян Паньчишин, о. прелат Л. Куницький, Олена Косевичева, Олена Шепаровичева, д-р Іван Брик, Володимир Целевич, Любов Білобран, Сильв. Гарасимович, о. Василь Лициняк, д-р Василь Щурат, Іван Кивелюк.**

ХОЧЕТЕ
їхати до старого краю?
ХОЧЕТЕ
спровадити родину з краю?
ХОЧЕТЕ
вислати рідні грошеву поміч?
ХОЧЕТЕ
перевести яку правну справу в старому краю? 80—

То приходіть або пишіть до АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО БЮРА В НЮ ЙОРКУ.
AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE, Inc.,
80 East Seventh Street,
New York City.
(Adv.)

ЗІ ЗБОРІВ РЕАЛЬНИХ МОСКВОФІЛЬСЬКИХ ПОЛІТИКІВ У ЛЬВОВІ.

І промовив Лисяк Олександер:
Gruesst euch Gott alle mit einander
Господа, дами і крестяне!
Кождий з вас нехай довкола гляне,
На велике діло все готово.
Хочу й я сказати мудре слово:
Скрізь братаються усі народи,
Треба нам прийти уже до згоди.
Треба й нам спокою і збратання,
Бо у нас все серце до кохання.
Тому саме я і Лев Черкавський
Доступили нині сеї ласки,
Що іміли честь вас пригласити,
Щоб про долю народа судити...
В нас програма ясна: У тенети
Не підем. Лиш нужні нам зачети.
Перша річ: Наш нарід, религія
І Народний Дом і Ставропігія,
Дозвіл видавати дві ґазети —
(До чого потрібні є зачети).
В політиці треба зробить зміну!
Перш всього касуєм Україну,
Виберем свою репрезентацію,
Переведем самі парцеляцію!
Требуєм ще школи і азбуки,
Асигновок через наші руки...
Виберем чотири комітети
І зачети, ще раз: всім зачети!...
А щоб краще підіпхати справу,
Виберемся завтра у Варшаву!
Gruesst euch Gott alle mit einander!
Так скінчив Лисяк Олександер...

Тиберій Горобець.

УКРАЇНЦІ ІЗ ЗАГРАНИЦІ ПОСИЛАЮТЬ ПОМІЧ УКРАЇНСЬКОМУ ГОРОЖАНСЬКОМУ КОМІТЕТОВИ У ЛЬВОВІ.

Львівська денна часопись „Громадська Думка" подає таку оповістку:

ЗБІРКИ

нашиx земляків за границею на Український Горожанський Комітет у Львові.

Український Червоний Хрест в Канаді переслав 2.000 долярів (220.000 марок польських) до розділу в половині між інтернованих і між сироти та вдови по погибших у війні Українцях. Диспонує грішми Самаританська Секція.

Коляда Михайла Венжовського і пятьох инших хлопців в Пітсбургу, Па., 12.100 марок польських.

Український Ратунковий Комітет через д-ра Сіменовича для II. Секції інтернованих і полонених 17.500 кор.

Товариство ім. І. Франка в Сейлем Масс. 1.500 марок польських для політичних вязнів.

Ф. Савченко, Париж, 169 корон.

Український Народний Дім в Пасейку, Н. Дж. 3.700 марок пол. для полонених і інтернованих.

Збірка в Гельзінґфорсі 1.000 фінських марок (7.508 корон), в тім Олена Залізняк 400 фін. марок, Микола Залізняк 250 фін. марок, Петро і Міммі Сливенки 200 фін. марок, Володимир Залізняк 100 фін. марок, Ізаак Базяк 50 фін. марок, на допомогу полоненим, интернованим і політичним вязням.

Крім сього одержав Комітет від Банку C. B. Richard & Co. через Віденський Банк звязковий 37.500 марок, яких призначення і жертводавець є невідомі.

Всім нашим Землякам, які проживаючи на чужині спішать з помочю для українського населення Галичини в його тяжкому уположенню, складаємо найщирійшу подяку і прохаємо о дальшу інтензивну поміч, тому що фонди Українського Горожанського Комітету вже на вичерпанню, а число потрібуючих є дуже велике.

ЗА ВИКОНУЮЧИЙ ВИДІЛ УКРАЇНСЬКОГО ГОРОЖАНСЬКОГО КОМІТЕТУ У ЛЬВОВІ:

Др. Степан Федак, голова.
Володимир Целевич, секретар.

МУДРА ДІВЧИНА.

Жили раз два брати: богач і бідний. Богач звався Гринько, а бідний Степан.

Жаль стало Гринькови Степана і він каже:

— В тебе нема корови, отже візьми мою, а мені за неї відробиш.

Той взяв. Вже їм добре. Є молоко, є сметана, є масло. За час вже Степан Гринькови за корову відробив.

Але Гринькова жінка була дуже зла та немилосерна. Вчепилася вона чоловіка, щоби відобрав корову. І пішов Гринько до Степана тай каже:

— Віддай мені корову. Ти і так вже молока наївся.

Та Степан не хотів віддати і каже:

— Я тобі за корову відробив, корова моя.

Спречалися вони довго, а потім пішли до пана судитися. В тих часах була ще панщина, тож пани людий судили. Приходять, розказують, а пан каже:

— Загадаю вам три загадки. Хто добре відгадає, того буде корова.

А дальше каже так:

— Що найбільше сите? Що найпрудкійше? Що наймилійше? Завтра маєте мені відповісти.

Пішли брати до дому. Богатий думає:

— Вже я знаю, як воно. Найбільше ситі панські свині; найпрудкійші панські хорти (пси), наймилійші гроші. Так я панови скажу і корова буде моя.

А бідний нічого не надумав. Хто його знає, що воно таке.

А в бідного (в Степана) була дочка — Маруся. Як довідалася про загадки, то каже:

— Йдіть, тату, і скажіть панови так: найситійша земля, бо вона всіх годує і всіх поїдає; найпрудкійша думка, бо думкою, куди хочеш, в одній хвили перелетиш; а наймилійший сон, бо чоловік все покидає, щоби заснути.

Подумав батько — добре вона каже. Другого дня пійшли брати знов до пана і Гринько каже:

— Найситійші панські свині, найшвидші панські хорти, а наймилійші гроші.

— Ні, — каже тоді пан Гринькови. — Кажи ти, Степане, що ти знаєш.

І Степан каже:

— Найситійша земля, найшвидша думка, а наймилійший сон.

Здивувався пан і каже:

— Чи ти сам відгадав, чи може хтось тобі сказав?

І Степан каже:

— Є в мене дівчина, Маруся, то вона вміє всі загадки відгадувати.

Тоді пан:

— Хочу я побачити, чи вона всі мої загадки повідгадує.

Дає тоді пан Степанови десять варених яєць і каже:

— Дай Маруси, нехай посадить на них квочку, нехай та квочка за ніч їх висидить і вигодує, бо я завтра хочу з них місо їсти. Коли не зробить того — буде лихо.

Йде Степан і журиться. Тут вже біда буде. Але як почула Маруся, яку роботу пан їй задав, то взяла горнець з кашею і каже:

— Несіть, тату, до пана і скажіть, нехай сейчас ту кашу посіє, щоби скоро виросла гречка, нехай перед досвітком ту гречку викосить, змолотить і змеле, бо я мушу перед ранком ще добре погодувати курята, щоби скоро виросли.

Пійшов Степан до пана, сказав все, що Маруся хотіла, і пан думає:

— Хитра дівчина! Але таки я її переможу.

Взяв пан тоді стебло лену і каже:

— Дай отсе Маруси. Нехай вона його вимочить, висушить, зробить прядиво, нехай потім спряде і зробить сто мір (ярдів) полотна.

— Йде батько — знов журиться. Думає, що дочка тепер вже собі не порадить. Та як оповів він їй все, то вона вирізала тоненький прутик і каже:

— Занесіть його панови і скажіть, нехай зробить з него терлицю, щітку, веретено, кужілку, прясницю і варстат до роблення полотна і скриню, щоби було де полотно поскладати.

Заніс батько, сказав все і пан знов здивувався. Подумав троха, а потім каже:

— Я загадаю твоїй дочці ще тretю штуку: нехай вона прийде до мене в гості так, щоби ні йшла, ні їхала, ні боса, ні в чоботах, ні з дарунком, ні без дарунку. Як вона того не зробить, то буде лихо.

Зажурився батько ще більше. Думає: Тепер вже може Маруся не буде знати, що зробити. Але коли розповів, так Маруся каже:

— Не журіться! Я вже знаю, що зробити. Ви тільки постарайтесь для мене живого заяця і горобця.

Отже батько постарався. Тоді Маруся вбрала одну ногу в чобіт, а другу лишила босу. Дальше запрягла цапа до маленького візочка, стала одною ногою на візок, а другою йде по землі і пустилася в дорогу до пана. Одною ногою їде, а другою йде, а в руках тримає заяця і горобця.

Побачив пан, як Маруся їде, казав пустити собак, але вона пустила заяця і пси побігли за заяцем, а Маруся заїхала спокійно перед панський дім.

Коли увійшла, пан питає:

— А чи ти прийшла з дарунком і без дарунку?

Тоді Маруся:

— А от є той дарунок! — і випустила горобця. Пан хотів злапати, та горобець через вікно полетів.

Стало тепер панови ще дивнійше. Вже більше загадок не загадував.

А коли люди довідались про все, то дуже Марусю хвалили, що вона така розумна.

СТАРОКРАЄВІ ПОСМЕРТНІ ВІСТИ.

Іван Крайчик. Дня 8. марта 1920 р. помер в Чернополи на Поділю молоденький девятнайцятьлітний стрільчик Іван Крайчик, син о. Омеляна з Яворова. Покинув шкільну лавку разом зі старшим братом побіг на клич военних труб. На подільських степах зложив свою буйну голову. Молодому стрільчикови хай буде земля пером, а память його хай піде від роду в рід разом з тисячами соняшних імен його молодих палких товаришів.

СТРУМОК І ДІТИ.

(Байка).

З високих гір струмок збігав
Аж на квітчастую долину,
Водою землю напував
І навкруги живив усю ростину,
До себе ваблючи і звіря і людину.
Край його пасли пастушки
Телята і бички,
Та граючись, в струмочку плюскотіли,
Початок бачучи його малий,
Дурненькі діти гомоніли:
„Який мілкий він та вузкий!
Ми можемо його спинити,
Або камінем загатити
Грязею та піском!
Ану лиш, хлопці, всі гуртом!
Загатимо!"
—Взялися за роботу:
Тягають глей, камінне та пісок
Та кидають усе в струмок.
Працюють щиро аж до поту—
От-от уже і гребля є...
Вода спинилась, прибула, встає—
І враз руйнує гребельку хлопячу,
Та ще за вигадку ледачу
То трохи й їх не затягла,
Та якось повтікали швидко...
Знов филя филю понесла
І покотилась, поки видко.
Все ширше, глибше все текла
До моря пишного на волю,
Всім даючи навкруг життє і долю.

* * *

Струмок — се поступ світовий:
Хоч спершу тихий та малий,
Непереможний він, і роблять ті як діти,
Що думають його спинити.

Борис Грінченко.

ВАЖНЕ ПОВІДОМЛЕННЄ!

Ми зірвали зносини з банками в Галичині, котрі зволікують з виплатою посилок. Банки, з котрими ми навязали нові зносини, виплачують посилки без найменьшої проволоки. Від гроший, котрі ми висилали через ті банки перед двома місяцями, вже маємо посвідки з власноручними підписами людий, кому гроші вислано. Се доказ, що гроші доручено. Тому радимо Вам, як посилаєте гроші до краю, і як хочете, щоби вони були на час доручені, посилайте їх тільки через наш Банк, котрий за кождий цент ґарантує.

4% - - - - - ОЩАДНОСТИ - - - - - 4%

Вкладайте свою ощадність в нас на 4% річно. Процент платимо кождих шість місяців. Всім, котрі принесуть свою ощадність до 1. серпня, будемо числити процент від 1. липня. Наш Банк під контролею державного уряду. Ваша ощадність в нас заґарантована нашими засобами перевисшаючі суму $1,600.000.00. Шифкарти продаємо до краю і з краю на всі поспішні кораблі всіх ліній і по стисло компанічних цінах, стараємось о пашпорти, спроваджуємо родини до Америки, і т. п.

Памятайте на адресу:

STANDARD BANK

ДАВНІЙШЕ **LEDERER'S BANK**

AVE. B. COR. 4TH ST. NEW YORK

ТЕРПЛЯЧІ МУЩИНИ

Dr. MESSEC,
124 No. 8th Street,
Philadelphia, Pa.

на недуги крови і скірні, вичерпане, нервовість, притуплений і розсіяний ум, слабості нирок і міхура, слабі нерви, недуги катару і т. п.

ВИ ПОТРЕБУЄТЕ ПОМОЧИ

Я ДАЮ РЕЗУЛЬТАТИ

скоро, стало і по малій ціні без перерви часу у Вашій роботі. Коли Ви не могли осягнути помочи у Ваших доляглівостях і попалисьте в зневіру і починаєте тратити надію, зголосіть ся до мене, щоб я Вас збадав і побачив, що для Вас можу зробити. Я маю 20-літну безперервну практику в медицині і оперованю в стейті Пенсильвенія лічення хронічних недуг, нервових і скомплікованих слабостий а Ви осягнете користь з мого досьвіду, бо я заопікуюсь Вами особисто кождого часу як Ви прийдете. Я буду лічити Вас найліпшими модерними і науковими методами, котрими лиш розпоряджаю, так електричними як і медичними. Коли б я не міг після свого осуду Вам помочи, то я Вам скажу. Коли Ви є недужі, немічні, нервові або вичерпані, порадьте ся мене

НОВА МЕДИЧНА СИСТЕМА

Електричне лічене і прямо вштрікуване крови через шпільку без больсом і сарум, яких я уживаю зацевнять Вас про добрі успіхи

Dr. MESSEC 124 N. 8th Street
СПЕЦІЯЛІСТ PHILADELPHIA, PA.

ПОРАДА ДАРОМ.

ГОДИНИ ОФІСОВІ: щодня від 9. рано до 8 вечер.
В неділі від 10. до 1. в полудне.

КРЕВНИХ і ЗНАЙОМИХ

СПРОВАДЖУЄМО ДО АМЕРИКИ В ЯК НАЙКОРОТШІМ ЧАСІ.

По інформації звертайтесь до: 85—

STEPHEN KOWBASNIUK,

244 Avenue A, cor. 15th St., New York

ВІД ТИХОГО АЖ ДО АТЛЯНТІЙСЬКОГО ОКЕАНУ

як і по цілій Европі похвально
знане і найбільше словенське
банкове заведенє

BOSAK STATE BANK

SCRANTON, PA.

Чому?

Тому, що сей банк є правдивим славянським банком;

Що в сім банку не лише многі тисячі родимців мають зложені свої ощадности але і сам стейт Пенсильвенії, округ Лакаванна і місто Скрентон, як і богато славянських організацій а то

ТОМУ, що всі депозитори є переконані о цілковитій безпечности і услужности сего банку, де не лише їх ощадности є під порукою і забезпеченєм зложені, але дістануть тут найгречнійшу, найуслужнійшу, і найсправнійшу обслугу при закупні ШИФКАРТ, або при ПЕРЕСИЛЦІ гроший до кождої частни сьвіта. Також з урядовою уміятностю виготовляється краєві правні і нотарські документи.

КАПІТАЛ $200,000.00 НАДВИЖКИ $250,000.00

ВКЛАДИ ОКОЛО 5 МІЛІОНІВ ДОЛЯРІВ.

В разі потреби памятайте на найпевнійший і безпечний банк

BOSAK STATE BANK, SCRANTON, PA.

MICHAEL BOSAK, President.

МИ ТЕПЕР ПРОДАЄМО ШИФКАРТИ І ЗЕЛІЗНИЧІ ТІКЕТИ ВПРОСТ ДО
ЛЬВОВА - КРАКОВА - ЧЕРНОВЕЦЬ

та инших місцевостий України і Буковини і відсилаємо наших людий НАЙЛУЧШИМИ кораблями впрост до РОДИННИХ МІСЦЕВОСТИЙ скоро і безпечно, так що ніхто, ідучий від нас, не має ніякого клопоту підчас подорожування до рідного краю.

Хочете щасливо і скоро дістатись до рідного села чи міста, звертайтесь до нас.

Не вагайтесь довго, не чекайте й не пропускайте, мимо доброї нагоди, щасливо і скоро заїхати до рідного краю.

Заобезпечуйте собі завчасу місця на кораблях, присилаючи сейчас шифкартовий завдаток в сумі 20 долярів, а ми Вас відправимо до краю, тоді, коли захочете їхати.

Коли мусите зараз їхати до краю, то негайно порозумійтесь з НАШИМ БАНКОМ І НАШОЮ АҐЕНЦІЄЮ КОРАБЕЛЬНОЮ, яка відіслала більше число Українців до краю ніж яка инша аґенція в Америці.

Понизша фотоґрафія є найкрасшим доказом того.

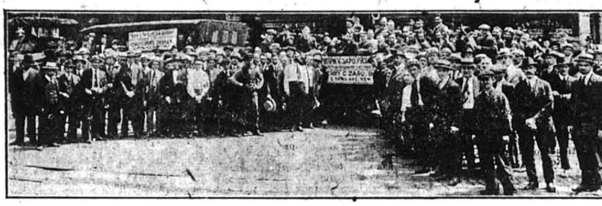

Ся фотографія представляє послідну партію, з 300 людий, відправлену нами недавно до рідного краю.

Хочете СПРОВАДИТИ скоро і певно ВАШУ РІДНЮ з краю, чи Ваших знакомих, звертайтесь до нас і в протягу кількох тижнів Ваші рідні чи знакомі будуть тут. Ми вистараємось всі потрібні для подорожуючих документи і заоґікуємось ними заки вони сюди прибудуть. Бо ми маємо своїх репрезентантів у Львові, Кракові і Варшаві і вони дають всяку потрібну пораду подорожуючим.

Хочете ВИСЛАТИ СКОРО І ПЕВНО ГРОШІ ДО КРАЮ, зверніться до нас. Ми вимінюємо гроші після біжучого щоденного курсу і ПЕРЕСИЛАЄМО ДО КРАЮ ТЕЛЕҐРАФІЧНО І „БАНКОВИМ ДРЕФТОМ" як найскорше і найпевнійше і з повною ґарантією. За кілька тижнів по висланню гроший дістаємо з краю посвідчення і власноручний підпис особи що одержала гроші.

ШИФКАРТИ продаємо на всі лінії корабельні по компанійних цінах.

Зголошуйтесь особисто або пишіть до найбільшого Українського Банку в Америці, на адрес: 79—

HENRY C. ZARO, BANKER
39 Cooper Square, New York, N. Y.

DEPT. U. F.

УКРАЇНСЬКЕ БАНКОВЕ БЮРО в НЮАРК, Н. ДЖ.

— СЕ Є ПЕРШЕ І ОДИНОКЕ —

УКРАЇНСЬКЕ БАНКОВЕ БЮРО В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ

ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ ПО ДНЕВНІМ КУРСІ ДО ВСІХ ЧАСТИЙ СЬВІТА З ПОВНОЮ ПОРУКОЮ.

ПРОДАЄМО ШИФКАРТИ НА ВСІ КОРАБЕЛЬНІ ЛІНІЇ.

Виробляємо ПАШПОРТИ до краю в кількох днях і СПРОВАДЖУЄМО родини з краю. 78—

Виробляємо і затверджуємо повновласти, контракти і всякого рода инші судові, американські і краєві документи. Полагоджуємо спадкові справи за посередництвом завірених українських адвокатів в краю. — Всіляких порад на жаданне уділяємо безплатно, особисто і листовно. — Родимці: Коли бажаєте собі бути точно, скоро і совістно обслуженими, то удавайтеся або пишіть до нашого бюра. На кожду кореспонденцію радо і скоро відповідаємо.

UKRAINIAN BANKING BUREAU

EMIL GERMANUS

Банкир, Мировий Судія і Нотар Публичний

М. ШУСТАКЕВИЧ, Менаджер Українського Бюра.

185 Springfield Ave., corner Mercer St., Newark, N. J.

Маємо філію при: 206 Ferry Street, Newark, N. J.

До КРАЮ!

УКРАЇНЦІ! По що Вам даватися ошукувати ріжним аґентам-самозванцям. Ми висилаємо сотки людий кождого тижня до старого краю на найбільших і найшвидших кораблях до всіх портів Европи без жадних клопотів і великих видатків.

Тисячі людий присилають до нас листи зі старого краю дякуючи нам за чесну обслугу. Ми не хочемо Вас здерти, але радо помагаємо у всіх справах безплатно і совісно.

Продаємо шифкарти з колійовим білетом до Відня, Варшави, Кракова, Львова і инших місцевостий по найнизших компанійних цінах. Щоби не чекати в Ню Йорку і не тратити часу і гроший, присилайте сейчас завдатки на зарезервованне місць.

Пашпорти виробляємо в кількох днях. Куфри асекуруємо від випадків, аж до Вашої місцевости.

Гроші до краю посилаємо по найнизшім курсі і з повною ґарантією. 80-92

За всіми інформаціями пишіть лише до нас, а не пожалуєте.

MORRIS ENGEL, Ukrainian Banker

129 GREENWICH STREET, NEW YORK, N. Y.

ПРО ДВОХ ДОБРИХ ТОВАРИШІВ

Був колись цар, та такий злий, що людий дуже кривдив. І податки великі брав і неволив людий і ще всяке лихо їм робив.

А було тоді двох щирих товаришів. Були вони оба вже старші, жонаті, а дотого дуже розумні і добрі люди. Говорили вони нераз про того злого царя та радилися, як би то його позбутись.

І одного разу один з тих товаришів думає: „Мені все одно. Пійду, забю короля і так людям добро зроблю. А хоч мене забють таксамо, то я не дбаю. Мій товариш подбає за мою родину."

Подумав і сейчас удався до того міста, де жив цар. Зайшов він на царський двір тай каже, що хоче говорити з царем. А вже наготовив собі великий ніж, аби царя заколоти, і тримав той ніж десь під одежею.

Зачали його перше питати — хто він, відки, чого хоче, а потім пошукали, що він з собою має. Знайшли ніж. Його арештували і тоді вже повели до царя. І питає його цар:

— Нащо ти мав з собою такий великий ніж, коли йшов до мене?

— Я хотів тебе зарізати.

— За що? — питає знова цар.

— За те, що ти злий, людий кривдиш.

— А ти знаєш, що тебе тепер чекає?

— Знаю. Мене чекає смерть. Але я знав се тоді, коли йшов до тебе. Я на все був готовий.

— Отже бачиш, — каже тоді цар. — Ти з одного ніби не злий чоловік, але таки тебе живого я не пущу. Мусиш вмерти. Проси в мене чого хочеш; все друге тобі зроблю, але смерти не подарую.

— Добре, — каже тоді той чоловік — коли так, то пусти мене до дому, нехай зроблю порядок з маєтком, а потім прийду і ти мене забеш.

— Так ти пійдеш і не прийдеш, — каже цар.

— Пійду і прийду, — каже тоді сей чоловік. — Та щоби ти не боявся, то я лишу на своє місце свого товариша. Коли не верну, то ти його забеш.

Цар згодивсь і думає: „Не знайдеш ти такого товариша, щоби за тебе в арешті лишився. А хоч би й лишив ся, то ти не вернеш. Тоді він згине, а я тебе пізнійше злапаю і повішу".

Закликали товариша, а той каже:

— Я лишуся! Коли він каже, що верне, то він сповнить своє слово. Він ще ніколи нікого не здурив.

Отже сей лишив ся, а тамтого пустили. І мав він вернути за сім днів. Колиб не вернув, то семого дня вечером того другого мали повісити.

Пійшов він, розпорядив в дома, як і що має бути і вертає... Та в лісі напали на него розбійники. Зачав він боронитися; двох забив, а прочі настрашились і повтікали.

Иде дальше, а тут упав сильний дощ, води, в ріці прибуло, міст вода зірвала і нема як перейти. Але думає він: „Чекати не можу, бо як не верну, то товариш згине. Все одно"... Скочив в ріку. Довго мучивсь і таки переплив.

Тепер вже не йшов, а біг. День був горячий, але треба було спішити, щоби товариша ратувати, От вже видно і те місто, де жив цар. А сонце вже має сідати на спочинок. А се вже семий день.

Біжить він і бачить, що його товариша повели вже за місто на смерть. Зачав він ще скорше бігти та кричати що сил. Але з початку ніхто його не бачив і не чув. Аж коли закладали шнурок на шию його товаришеви, прибіг він так близко, що вже його крик почули.

Прийшов він під шибеницю тай каже:

— Чого ви так квапилися? Коли я казав, що верну, то чому ви мені не вірили? Тепер мене вішайте!

— А чому ти скорше не вернув? — питає цар.

Тай оповів, які по дорозі мав пригоди з розбійниками і з дощем. Тоді каже цар:

— Я не вірив, що на світі є такі щирі товариші, щоби жите дав один за другого. Та тепер я їх на власні очи бачу. Я хотів би мати таких щирих товаришів. Вас обох я пускаю на свободу і хочу, щоби ви приймили мене за свого третого товариша.

Від того часу цар став ліпшим, як був, і вже завсіди слухав порад своїх двох товаришів.

Так щира приязнь двох товаришів потрафила злого чоловіка на доброго переробити.

ДЗВЕНІТЬ!

Дзвеніть, дзвеніть пісні, але стиха
Грайте, грайте струни, але звільна,
Бо на серці рана так велика
У душі моїй туга розбільна
Грайте звільна...

Біжи, біжи, хвиле, але з шумом,
Зірви, зірви, хвиле, усі гати
Сполощ з серця всю зневіру з сумом
Вимий намул зпід рідної хати,
Біжи з шумом.

Гудіть, гудіть дзвони, над всі гроби
Будіть, будіть дзвони усі хати,
Починайте звуком до жалоби,
А кінчайте кличем до відплати
За всі гроби...

М. Д.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ШІКАГО, ІЛЛ. Бр. св. Димитрія, від. 301, повідомляє своїх членів, що місячний мітінг відбудеться дня 1. серпня, о годині 1.30. в гали церковній при ул. Робей і Ірі. На тім мітінгу кождий член мусить явитися, бо є важні справи до полагодження. Неприсутний член буде караний після статута. — П. Коваль, предс.; Н. Слівінський, секр.

ФАРМИ! ФАРМИ! ФАРМИ!

Родимці! Купуйте фарми в околиці міста Онейда, Ром. Тут є землі рівні, без каміння, родиться всьо. Можете їхати вперед де хочете за фармами а відтак прийдіть до мене, а переконаєтеся де є ліпша земля. Скажуть Вам всі наші українські фармери, що в околиці Онейда є найліпший ґрунт. Пишіть якої великої фарми хочете і кілько можете згори вплатити. 84-92

А. ФИЛИПЧАК,
DURHAMVILLE, N. Y.
(Tel. 38 F. 41, Station, Oneida, N.Y.)

БОДЬО І ДІДУСЬ-БЕЗНОГА.

Бодьо булку заїдав,
Аж тут у порога
Бідолашно застогнав
Каліка-безнога.

Глянув Бодьо, спалахнув,
Не годен вже їсти,
Слова діда він почув:
„Позвольте усісти.

Дуже я утомився,
Иду вже цілу днину,
Нічогісінько ще не їв,
Ледви що не згину".

Скочив Бодьо в одну мить
До діда швиденько:
—„Ось вам булочка—возьміть"...
Шепнув він тихенько.

Дідусь булочку приняв,
Глянув на хлопчину:
„Щоб тобі Господь віддав
Стократно, дитино".

Хто голодного кормить,
Бідним помагає,
І иншим біль солодить...
Того Бог кохає".

Северина Кабарівська.

ПЕРЕПИСКА З ЕВРОПОЮ.

(Українські часописи в Европі проситься о передрук).

Товаришів походячих з села Торговиці, повіт Товмач, Галичина, знаходячихся на Україні при війску, прошу написати на адресу: JOHN CHAWLUK, 100 Commercial St., Adams, Mass., U. S. A. — 90

ВАЖНЕ ДЛЯ ВСІХ!

Фарми на продаж в околици фабричних міст Геркімер, Літл Фолс, Ютика і Ром, Н. Й.

1) 200 акрів, 100 орної землі, 60 грубого ліса, а решта пасовиско. Будинки всі добрі, є 17 коров, 2 коні і всі знаряди фармерські, 1½ милі від стейтової дороги. Ціна $8000, вплати $2,500. 89-90

2) 163 акрів, 100 орної землі а решта пасовиско і грубий ліс. Будинки всі добрі, враз з фармерськими знарядами, є 14 коров, 2 коні, одна безрога, 35 кури Ціна $4,500. Можна купити на легкі сплати.

3) 125 акрів рівного поля, 17 коров, 2 красні коні, кури; бараболя, овес, кукуруза вже посаджена, гарна хата; всі будинки добрі; є тут наша кольонія. Всьо за $7000, вплати $3000, а решта на сплату. По близші інформації пишіть або зголосіться.

Сі фарми находяться недалеко фабричних міст, в котрих є наші кольонії, з церквами, школами і ріжними товариствами. Богато Українців покупили тут фарми і є всякі англійські висші школи. Користай з сеї нагоди, а непожалуєте. Адреса: MICHAEL PUCHYR, 11 Mohawk Street, Little Falls, N. Y.

50 АКР. ФАРМА НА ПРОДАЖ

вся земля чиста, гарний дім на 8 кімнат і як найкраще уладження, 500 овочевих дерев, земля дуже добра під управу; держу 10 коров і продаю молоко, одна миля віддалення від міста Мілвіл. Роблю тут добре життє, а продаю з причини смерти мого старшого сина та задля браку здоровля моєї жінки. Продам дешево сю фарму за $5,700. Голоситись до: JOHN LAMANOW, R. D. *2, Newcombton, Millville, N. J. 88-91

ВАЖНЕ

Розширилисьмо і перенеслисьмо наше головне БЮРО. ЗАТРУДНЯЄМО тепер досвідчених і реґістрованих Адвокатів Патентових і фахових робітників. Тепер можемо акуратнійше і скуточнійше перепроваджувати справи Патентові подвійного числа клієнтів ніж до тепер. Пишіть вперед до досвідченої старої фірми: 60вс—

AMERICAN EUROPEAN PATENT COMPANY, Dept. Sw.,
1400 Broadway, New York City.

ШИФКАРТИ НА УКРАЇНУ

ДНЯ 27-ГО СЕРПНЯ ВІДХОДИТЬ

Корабель НЮ АМСТЕРДАМ

Маємо 300 місць ДЛЯ УКРАЇНЦІВ

Наш представник поїде з Вами до Галичини.

ВИРОБЛЯЄМО ПАШПОРТИ НА УКРАЇНУ.

Користайте з нагоди; дорога найкоротша і найтанша.—Забезпечіть собі місце на тім кораблі і пишіть зараз по близші інформації на адресу: 89-100

UKRAINIAN STEAMSHIP AGENCY
93-95 EAST 3rd STREET,
NEW YORK, N. Y.

ВЕЛИКІ ГРОШІ

можливі для кождого читателя КРОНІКИ ДЛЯ ВИНАХОДИТЕЛІВ Оказовий нумер і рада ДАРОМ. Містить в собі ЩО ВИНАЙТИ І ЯК ВИНАХІДКИ ОБЕРНУТИ В ДОБРІ ГРОШІ. Користайте зараз.

Пишіть до: 60вс—

THE INVENTORS PUBLISHING COMPANY, Dept. Sw.
298 Spring St., New York City.

ОСТЕРЕЖЕННЄ!

Отсим повідомляємо усіх наших клієнтів, що наші бюра проваджені лише під такою адресою:

HENRY J. SCHNITZER, STATE BANK
141 WASHINGTON STREET, NEW YORK, N. Y.

і що лише на таку адресу посилати гроші, приїздити і запитуватися в справі шифкарт.

Увага: Гарні презента розішлемо всім тим, що надіслють нам адреси своїх знакомих.

Сі приятелі нашої фірми, що змінили свою адресу, зволять ласкаво зголоситися, бо маємо для них богато новин з краю.

Др. КАУФМАН ГОВОРИТЬ ПО УКРАЇНСЬКИ

Єсли хочете совісної поради в якій небудь Вашій недузі, прийдіть до д-ра КАУФМАНА, з ним в рідній мові поговорите, він Вам скаже відразу, і пізнає ся на Вашій недузі, чи Вам лічене що поможе.

Др. Кауфман ЛІЧИТЬ всі отсі недуги: МУЖЕСЬКІ І ЖІНОЧІ. Задуху (астму) лічить новою машиною примінюючи електрику і помповане воздуху. ДР. КАУФМАН лічить затроєння і неправильности крови, ревматизм, ломане костий, болі голови, завороти, болі крижий, недуги жолудка, катар легких і жолудка, нирок, міхура, параліж, випадане волося. Лічить всі жіночі недуги, яко АКУШЕР СПЕЦІЯЛІСТ ЛІЧИТЬ УСПІШНО ІНФЛЮЕНЦУ І ЗАПАЛЕНЄ ЛЕГКИХ.

S. M. KAUFMAN 111 E. 7th STREET, NEW YORK CITY

Год. офісові: що дня від 9. рано до 9. веч., в неділю від 9. рано до до 4. пополудни. — Телефон Орчард 6352.

КОЛИ ВИ Є НЕДУЖІ

Першою річею, яку Ви хотіли би знати є „ДЕ НАЙТИ ДОБРОГО ЛІКАРЯ".

ДР. РУССЕЛЬ

Коли Ви звернете свої кроки до офісу Д-РА РУССЕЛЯ, 176 EAST JEFFERSON AVE., ОДНІ ДВЕРІ НА СХІД ВІД ВУДВАРД ЕВЕНЮ, ДІТРОЙТ, МІШ., там найдете без втрати часу ДОСВІДЧЕНОГО СПЕЦІЯЛІСТА, за котрим Ви шукаєте. Коли навідаєтесь у Д-РА РУССЕЛЯ, Ви побачите, що він дуже старанно досліджує стан Вашої недуги, щоби віднайти докладно де і нащо Ви терпите. Його офіси є заосмотрені найновійшими науковими апаратами. При їх застосованню і широкому знанню недуг самим д-ром Русселем, всякі ошибки є неможливі.

МОЇ ЧУДОВІ УСПІХИ

в лічeню недуг як острих так і хронічних, є наслідком того, що я досліджував сі недуги через ціле мое життє. В додатку мої офіси є заосмотрені в найновійші інструменти і прилади, електричні, вібраційні і механічні, і не щадиться нічого, що лише може бути корисне для моїх пацієнтів. Коли мене відвідаєте сейчас, то будете могли оцінити, чи Ви повинні чекати дальше аж промине всяка надія до вилічення себе з недуги, без згляду який є її стан або як вона довго треває. Затим коли хочете зістати вилічені, наука і досвід приверне Вас знов до сили, здоровля і щастя

ПОРАДА І БАДАНЄ ДАРОМ.

ГОДИНИ ОФІСОВІ: від 9-ої рано до 8-ої, вечер. В неділі від 10-ої рано до 2-ої пополудни.

DR. RUSSELL, 176 EAST JEFFERSON AVE., одні двері на схід від Woodward Avenue. DETROIT, MICH.

Звісний Dr. GREY

СПЕЦІЯЛІСТ ПОНАД 30 ЛІТ.

ВІН УЖЕ ВИЛІЧИВ ТИСЯЧІ МУЩИН І БАЖАВ БИ І ВАС ВИЛІЧИТИ.

117 E. 17th St., БЛИЗЬКО UNION SQUARE New York City.

Коли терпите на нирки або міхур, скірну недугу, ечему, пропуклину, гемороїди, фістулу, ревматизм, невральґію, нервовість, болі крижий, слабости носа, горла і жолудка, кашель, застуду, запаленне легких або всяку иншу хронічну недугу. Коли лікар, який лічив Вас ще не вилічив Вас, ідіть до добре звісного і давно основаного офісу д-ра Ґрея, бо він вилічить те, чого другі не могли.

ПОРАДА ДАРОМ. — ЛІКИ $1.00.

За професійну обслугу числить низькі ціни.

Години: від 9-ої до 8-ої; в неділі від 9-ої до 3-ої.

ДОЛЯРИ ДО ГАЛИЧИНИ І ЛЕЇ ДО БУКОВИНИ

За доляра в краю дають більше марок як тут декотрі банкирі. НАШ СПОСІБ пересилки гроший до краю найлучший: скілько долярів пришлете до нас ТІЛЬКО ПЕРЕШЛЕМО в малим додатком на видатки.

ШИФКАРТИ З КРАЮ І ДО КРАЮ

Отже ще сьогодня довідайтесь у: 60—

MARK BIRNBAUM,
11 THIRD AVENUE, межи 7. и 8. улицею NEW YORK, N. Y.

Навідайтесь сейчас до **Doctor ZINS**

СПЕЦІЯЛІСТА З ПОНАД 25-ЛІТНОЮ ПРАКТИКОЮ.

Др. ЗІНС лічить хронічні недуги, нервові, серця, жолудка, печінки, нирок і міхура, неправильности мочові, секретні недуги, і у всіх случаях нервового ослаблення. В случаю ЗАТРОЄННЯ КРОВИ застосовується до найліпших і добре звісних, досконалих і новітних метод. МУЩИНИ, котрі є недужі, ослаблені, бліді, вичерпані і знеохочені, найдуть опіку на всяку їхню недугу. Коли стан недуги є відповідний, причину легко усунеться і здоровле повертається. 89-01

ПРИЙДІТЬ НА БЕЗПЛАТНУ ПОРАДУ.

Не буде Вас нічого коштувати, щоб збадав Вас др. Зінс. Винагорода за його методу є дуже умірковани і не перевисшає ціни, яку кождий чесний чоловік хоче заплатити. Богато недужих мущин іде сотки миль, щоб найти поміч. Досліди попереджаючі лічення переводиться на крови системою Вассермана і бадається мікроскопом для докладного справдження прояв недуги і впливу лічення.

СПОСІБ ЛІЧЕННЯ найпрактичнійшими методами.

DOCTOR L. ZINS,
110 East 16th Street,
NEW YORK, N. Y.

ОФІСОВІ ГОДИНИ: Щодня від 10-ої рано до 7-ої вечер, в неділі від 10-ої рано до 4-ої пополудни.

УКРАЇНЦІ! ДОРОГА ОТВОРЕНА!

ШИФКАРТИ НА ВСІ ЛІНІЇ ПО КОМПАНІЙНИХ ЦІНАХ.

Пишіть зараз то Вам пораджу як обійтися в справі видістання пашпорту і всіх вказівок подорожи, до:

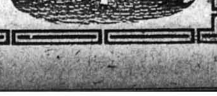

І. ГЕРЦ, Банкир і Нотар,
224 WEST 34th STREET, NEW YORK, N. Y.

НЕДУГИ МУЩИН

Я є одинокий спеціяліст недуг мужеських в Пітсбургу, котрий говорить по українськи.

Найдовше істнуючий, найуспішнійший і заслугуючий на довіре спеціяліст недуг мужеських, котрий усе своє знане і довголітну практику віддає для услуги недужих.

DOCTOR LORENZ

1-ий поверх, фронт.

644 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Урядові години: Щоденно від 9. рано до 8. веч. В Пятниці від 9. рано до 8 веч. В неділі від 10. до 2.

SANTAL CAPSULES MIDY

МОЧОВІ ВІДХОДИ регулює В 24 ГОДИНАХ

Кожда пачка має напись з MIDY

Уникайте підробів

UKRAINE POLITICS

(I) 1917—1918

The Empire of the Russian Tsars never was in any real sense a united kingdom. It might not inaccurately be described as a number of nations which had at one time or another come under the sway of the imperial sceptre. The only two real bonds were the geographical tie, and the fact that, broadly speaking, they were all Slavs. When the Empire broke up as the result of the revolution of 1917, most of these various nationalities realized that the long-watcher-for opportunity of establishing their independence on a permanent basis had at last arrived.

Of all these States one of the most interesting is the Ukraine, and it is noteworthy that even in the days of the Empire, Russians themselves always spoke of the Ukrainians as "Little Russians." The full merits of the Ukrainian claim to independence need not be entered into here, although even a cursory examination would seem to prove that they can make out quite as good a case for themselves as any of the nationalities whose claims have been recognized by the Supreme Council.

The Ukraine's greatest blessing her enormous economic resources, is also her greatest curse. The main reason why imperial Russia consistently ignored Ukrainian aspirations and deliberately prevented the development and education of the Ukrainian peasants is because the Ukraine is the richest country in the world. Not only was it the granary of Russia, and of Eastern Europe, but it produced most of the coal and iron, nearly all the oil, all the salt, 80 per cent. of the beet, 70 per cent, o ftobacco, and one third of the live stock of the whole of Russia. These economic reasons have made the Ukrainian path to general recognition as a national unit much more difficult than that of the Baltic Provinces. France and England, taking the long view that a new Russia must one day firmly be established, have asked themselves how any Russia can exist without possessing full control over the economic resources of the Ukraine and of the Ukrainian ports on the Black Sea.

One of the first questions which faced the Provisional Government at the beginning of the Russian Revolution was the demand for an amnesty for the Ukrainian Nationalists, Ukrainian autonomy, and the appointment of a special Minister for Ukrainian Affairs.

The first Ukrainian National Congress was convened at Kiev in April, 1917. Some 800 members, representative of the *Intelligentsia*, and the Social Revolutionaries were present. They elected a Central Rada and declared for an autonomous Ukrainian Republic uner a Russiadn Federal Republic. They have never altered or abated this demand, and there is no reason why peace between Russia and the Ukraine should not be signed tomorrow on these trems. However, the Petrograd Government refused to recognize the decisions of the Rada, and by doing so strengthened the Separatist Group. As a result of negotiations, Kerenski conceded most of the Ukrainian demands, but opposed their demand for a Ukrainian army on the ground that it would break up the Russian army. The favorable attitude of Kerenski caused a split in the Provisional Government at Petrograd, and the Cadets left the Cabinet on this question. Kerenski's attitude towards the Ukraine was equally displeasing to the old Imperialists and the Bolsheviks.

Between July and November, 1917, public opinion in the Ukraine went through many transformations; it exhibited din varying degres a marked tendency for closer understanding with Moscow on the one hand, or with Germany on the other. These movements resulted in November in the proclamation of the Ukrainian People's Republic, which abolished private ownership of land, introduced State control of production, an eight-hour day, did away with the death penalty, and expressed the hope that the Ukrainian National Republic would be federated with the Russian Soviet Government. From this moment appeared the acute differences with the Soviet Authorities which have since continued.

In December the Ukrainian Central Rada, which had been negotiating with Germany, sent to Brest-Litovsk a delegation of which Petlura was a member. In January, 1918, this delegation secured a formal recognition of the Ukrainian Republic by the Central Powers. Petlura and his associates had high hopes of recognition by the Western Powers — hopes strongly fortified by the Allied Mission to the Ukraine sent out in December, 1917. At the end of January the Petrograd Government broke off connection with Rada, and the latter declared by 508 votes to 4 for the complete independence of the Ukraine.

Meanwhile, inspired by Moscow, a Soviet Government was established in the Eastern Ukraine, and matters became so threatening that the Rada was compelled to appeal to the Central Powers for support. As a result, the Germans occupied the North Eastern and the Austrians the Southern Ukraine. It can hardly be doubted that this fact went far to discredit the Rada with that large proportion of the Ukrainian people who were genuinely out for an independent Ukrainian Republic. The Rada, trying to retrieve its mistake, was overtrown in April by the German armies of occupation, which set up General Skoropadski, a Russian of Ukrainian descent, at the head of affairs. The German Commander-in-Chief, published a decree re-establishing private ownership of land on a large scale, disarmed the Ukrainians, and organized an army in German interests.

Blood is, after all, a little thicker than water. The Soviet Government and the Ukrainian Rada now came to terms; Moscow recognized the Ukraine as an independent State and in June the Russo-Ukrainian Armistice was formally signed.

On 24 May a peasant's rising had broken out all over the Ukraine, directed against the big landowners and the Germans. The objects of the rising were set forth in the Manifesto of the Peasants' Congress at Kiev on 7 June, which demanded: (a) That the Hetman chosen by the great landowners and the Germans should be deposed; (b) that the Ukraine should be a "Peoples' Republic"; (c) that no land should be returned to the proprietors; (d) that a Legislative Assembly should be convoked. However, the Germans continued forcibly to suppress strife and requisition food, and as a result, Von Eichhorn was assassinated on 30 July at Kiev.

The Ukraine now became the battleground of at least five different parties: pro-German, pro-Allies, pro-Russian, Federalist, Bolshevik, and Separatist-Nationalist.

Skoropadski's Government only lasted a short time after the signing of the Armistice. The Conservative elements in the Ukraine, whether Ukrainians, Poles, or Russians, desired the Allies to support him and to send a fresh army of occupation to replace the Germans and Austrians. However, the more democratic elements in the country triumphed; the old Rada organized itself into a Directorate with Villenchenko and Petlura at its head, and, with the Allies' approval, replaced Skoropadski's Government in December, 1918.

An agreement between the Western Allies and the Directorate was said to have been reached, providing, among other things, for the recognition of the integrity of the Ukrainian Government and the participation of the Ukrainian Republic in the Peace Congress as a State Allied with the Entente. The agreement also provided for the calling of a National Assembly and the establishment of a Republican form of Constitution.

It will thus be seen that Petlura and his associates had taken up a definitely anti-German attitude, had got rid of the German reactionary Government, set up a really democratic Government based on the ascertained will of the peasants, and had established and developed relationships with the Allies to the extent of drafting an agreement which was to be fully considered by a special Commission representative of both parties. These were no mean achievements. From Brest-Litovsk to the Armistice Petlura had steered a very difficult and necessarily somewhat chequered course. In the New Year of 1919 he seemed to be on the verge of consummating his desire to see his country a free and independent nation, actively allied with the more progressive Western Powers. As far as could be seen he had no feelings of enmity towards the Soviet Russians and was willing to come to terms with the Soviet Government on the basis of their recognition of an independent Ukraine, with full use by them of Ukrainian railways, waterways and ports. Why a definite agreement with Soviet Russia and the Western Powers never materialized, and why Ukrainian food supplies remained unavailable for starving Europe, and the Ukrainian people were exposed to another year and half of unsettlement and strife, is examined below.

(II) 1918—1920

The attitude of the Entente Governments towards the Ukraine and Ukrainian aspirations has had every one of the attributes of changeableness and uncertainty which have characterized their policy towards Russia.

When Kerenski's Government fell in November, 1917, the Entente, with the fear of the Bolsheviks before them fell upon the neck of the Ukraine. In January, 1918, the British Government appointed a special representative, who telegraphed to the President of the Council of Ministers of the Ukraine in the following terms:—

My Government asks me to convey to you the assurance of its goodwill. It will support with all its power the Ukrainian Government in the task which it has undertaken of governing well, keeping order and combating the Central Powers, enemies of democracy and humanity.

At the same time, France appointed General Babuis as Commissioner of France in the Ukraine. As long as the Entente felt that the Ukraine could be useful to them as a barrier between the newly-formed Bolshevik Government of Russia on the one hand, and the Central Powers on the other, they were, apparently, quite willing to support Ukrainian claims. These claims should have been supported on their merits, or not at all. If they were just and in accordance with the aims for which we fought, the British Government were justified in supporting them morally and materially; and although material support would have had to have been withheld or withdrawn when the Ukrainian Government entered into negotiations with the Central Powers, the moral support and recognition of Ukrainian claims should have remained. The fact that a nation or an individual makes mistakes does not justify the withdrawal of recognition of their natural rights.

When, on 26 January, 1918, the Petrograd Godvernment broke off relations with the Rada, "until it is replaced by a Rada of Soviets," the Rada may have been justified in their action, two days later, in declaring, by 508 votes to 4, for the complete independence of the Ukraine; but they made a blunder, for which they have suffered since, by signing the stupid "Bread" Treaty of Brest-Litovsk. The Allies withdrew their Mission, and the British Charge d'Affaires in Russia denied that Great Britain had recognized Ukrainia as an independent State.

As we have seen in a previous article, the Ukrainian people would have nothing to do with the Germans, and subsequent events appear to prove that the bulk of them were equally determined to have nothing to do with a Russian Soviet form of Government.

The favorable relationships between the Allies and the Ukrainian Governments which reasserted themselves immediately after the Armistice, were very soon demolished by the French determination to give all possible support to the re-establishment of the old Imperial Russia and the destroying, by force if necessary, of the Bolshevik Government. This, in spite of the fact that, as a result of the French demand that the Directory should be purged of all pro-German elements Vinnichenko, the Chief of the Directory, was removed, and Petlura reigned in his stead. Thus, before the very ink on the Armistice was dry, the Entente Governments were betraying the cause for which they fought: the integrity of small nations and the right of self-determination. There is evidence that Great Britain concurred in this policy with some reluctance, and there is no doubt that had the cause of a free and independent Ukraine obtained the support and sympathy of America, the ill-fated military offensive against Russia would probably never have been undertaken. America is therefore indirectly responsible for the Russian situation, as weel as for handicapping the newly-formed League of Nations by her absence from its Councils.

The draft agreement made by the Ukrainian Directory and the Allies came to nothing, and in the early part of 1919 the offensives of Denikin and Kolchak were launched with the full support of the Allies. The Ukraine was thus, single-handed, fighting the Allies, Soviet Russia and Poland.

General Petlura has been blamed more particularly in Labor circles in England and France, for not having come to terms with Soviet Russia. There is clear evidence that, from 1917 onwards, the Ukrainians were quite willing to come to terms with Russia, provided their autonomy and freedom was left to them and that they were not forced to adopt a Soviet form of Government, which does not suit their character or temperament. It is obvious tha they required all their energies to fight Denikin and Kolchak, whom they regarded as being the champions of the old Tsarist *regime*, and they they would have been glad to establish amity and cooperation with the democratdic elements of thenew Russia.

In the summer of 1918, when the Ukrainian Democrats were secretly preparing the revolution against Skoropadski and the Germans, two fully-accredited representatives of the Moscow Government, Messrs. Rakowsky and Manuilsky, assured the representatives of the Ukrainian Social Democratic Labor Party and the Ukrainian National Union, in secret conference that Soviet Russia would look with sympathy on the Ukrainian rebellion against the Germans; that they had fully recognized and would not disturb the sovereignty of the Ukraine, nor interfere in Ukrainian internal affairs, and they even pledged Moscow to afford the Ukrainians military help in case of need. In spite of this, immediately after Kiev was taken by the Ukrainians in December, 1918, the Soviet Army advanced from the North into Kharkov. Rakowsky, who as the Soviet ambassador, had a short time previously promised to respect Ukrainian independence ,was now set up by Moscow as the head of the "Soviet Government of the Ukraine."

Then began the second war between the Ukraine and Soviet Russia, which, eventually, led to the Polish-Ukrainian agreement and joint military advance in April of this year.

However, in spite of this aggression which, if it may not be described as treacherous, may fairly be described as grossly unfriendly, the Ukrainian Government, poor, disorganized, without resources, with a badly-fed and badly-trained scratch army—engaged, at the same time, in fighting Denikin, Kolchak and Poland—made further attempts to come to an understanding with Moscow; and if these attempts all failed, and Petlura was eventually trown into the arms of Poland—the ancient enemy of Russia—the fault can hardly fairly be laid on the shoulders of the Ukrainian Directory.

In October, 1919, Mr. Platen, the Swiss Social Democrat, visited Kamenetz-Podolsk, then the seat of the Ukrainian National Government. He was, apparently, favorably impressed by their claims, and offered to go on to Moscow and try and bring about peace. He returned from Moscow with the Soviet Government's consent to begin negotiations on the following terms:—

1. Full recognition of independence within the ethnographic boundaries and the immediate evacuation of Ukrainian districts, after the Ukrainian Government has eclared itself to be able to set up there its own administration.

2. Complete renunciation of any interference in Ukrainian internal affairs, under kuarantees for the free existence of the Communist Party; and

3. A military convention to secure victory against the reactionary enemies of the Ukraine and Russia.

In reply to this, in the autumn of 1919, the Ukrainian Directory sent Mr. Bensia (Social Democrat) and Mr. Liubinsky (Social Revolutionary) to Mosco wto conclude an agreement—which, however, they did not succeed in doing.

Meanwhile, Denikin was defeated and two further deledgations were sent—late in 1919 or early in 1920—by the Ukrainians to Moscow to negotiate peace, neither of whom returned or sent messages to their Governments; the Ukrainians assert that they have been detained by force.

Denikin having been got out of the way, Rakowsky with his Soviet Government again appeared in Kharkov at the end of 1919.

The left wing of the Ukrainian Social Democratic Party desired to use the presence of Mr. Lansbury in Moscow, in the early part of this year, as the occasion of another attempt to bring about peace with the Soviet Government and the Directory. A Ukrainian Social Democratic Conference took place in Berlin in February, 1920, as a result of which peace proposals were again made to the Moscow Government through the agency of Mr. Kopp, the representative of Soviet Russia in Berlin. The peace was to be based on the old conditions, including the immediate resumption of trade relationships between the Ukraine and Russia, together with the use, by Russia, of the Black Sea ports. In this case also, Moscow has sent no reply, and she has thus failed to return an answer to any of the three delegations sent between October, 1919, and February, 1920.

The downfall of the Central Powers and the Ukrainian failure to establish firm and lasting relationships between either the Entente Powers or Soviet Russia, has inevitably thrown her into the arms of Poland, and Petlura cannot be blamed too severely for adopting the only course open to him. In doing so, he appears to have sacrificed the Ukrainians in Eastern Galicia, a sacrifice which could not be defended; he has also probably united Russian imperialists and Bolsheviks and hardened them in their opposition to Ukrainian aspirations; he has failed to secure any tangible support from France or Great Britain, although it is reported that he can count on a considerable measure of sympathy in Roumania, Finland and in some, at any rate, of the Baltic States. He has accepted great risks and, no doubt, if he succeeds, great will be his reward.

Reviewed dispassionately, all the events in the Ukraine since the Russian Revolution of which we have knowledge, appear to prove three things:—

First of all, the Entente Powers, at any rate in Southern Russia, were not genuinely out to establish and support the principle of self-determination for which the war was fought, when doing so conflicted with their financial or economic interests; the policy of Soviet Russia is based on exactly the same stale, out-worn dogmas of commercial supremacy and the control of economic wealth, as was that of the Tsar's Government; Poland's natural and lawful desire to strengthen her frontiers against Bolshevism or imperialistic reaction in Russia, by supporting the establishment of a strong and independent Ukraine, is also not without its ulterior economic motives.

The Central Powers tried to conquer the Ukrainian peasants and eat their bread, and failed; Denikin and Kolchak (backe by the Allies) met a similar fate; Poland had a try and made little by it, and Soviet Russia has utilized all its forces against the Ukraine in vain. The people ho whave known Russian oppression for so long will not be beaten, brided, boughtd, betroyed or sold with foreign gold, and this Pilsudski and Petlura will speeddily learn should they happen to be disposed to think otherwise. The only immutable power in a nation is the character of its people, and the Ukrainian peasant has, for three long years, held his own against half the world. He will not give voluntarily, or as a result of force, his grain or sugar for promises or for gold. Without stable government, guidance or resources, he has proved himself unconquerable. Lenin and Trotski, because of whom half Europe pass restless nights, leave the Ukrainian peasant cold. Now, we have the ironic spectacle of Lenin sending Krassin to Europe to beg Mr. Lloyd George to help him to posses himself, presumably by force if necessary, of food that is not his, and of harbors which he covets and has failed to occupy suuccessfully or control. There may be, and probably is, food in Russia—grain and sugar—but it is all in the Ukraine and always has been. Like the Central Powers at Brest-Litovsk, Europe wants bread, and Lenin offers gold—or, if that be bloodstained, platinum—which, for all we know, may be softer, if not more nourishing.

As the economic wealth of the Ukraine is not under Mr. Lenin's control, any more than its great port, Odessa, how does he propose to deal with the situation, and what role is Great Britain to play? Is it to be a secret role as it was in January, 1918, when Mr. Picton Bagge specially represented Great Britain in the Ukraine, and as it was in January, 1919, when the Chief of the French Military Mission in Odessa reshaped the Ukrainian Directory to suit the views of France and the Entente Powers? Will Great Britain sacrifice the Ukraine to Soviet Russia in June, 1920, as she sacrificed it to French finance in January, 1919? If ever there was a case for the clear white light and disinterested scutiny of the League of Nations, this is one.

Many words have been spilt to describe the present Eastern European situation from innumerable points of view. Reduced to its fundamental basis, everything that has happened there in the past three years is merely the forld-old fight for the control of economic resources: Patrician or Proletarian; Tsarist; Reactionary; Socialistic or Bolshevik Governments are all, perhaps necessarily, the same. The unalterable facts of geography and the impregnable rock of economic factors will smash all governments and nations who ignore them.

This is no war between Poles and Russ, or between Russ and Ukrainian: it is, disguise it as you may, beginning and end, first and last, a war for the possession and control of the oil of Eastern Galicia, the coal and iron of the Donetz Basin, the vast grain fields of the Ukraine, and the Black Sea ports of Odessa, Nikoleiev and Kherson.

Desmond Mountjoy.

(From the New Europe, London, June 24, 1920.)

МІСЦЕВІ ОГОЛОШЕНЯ.

ТЕАТРАЛЬНІ ПРЕДСТАВЛЕНЯ.

(В сій рубриці містимо оголошення театральних представлень, концертів і забав, не подаючи у них точок програми, імен осіб беручих участь і без довших поклинків).

EAST ST. LOUIS, ILL.

Заходом **Української Громади** в E. St. Louis, відбудеться **ВЕЛИКИЙ БАЛЬ** і представленне **ХТО ВИНЕН, в неділю, дня 8. серпня (августа)** в Чеській гали при 11th і Exchange Ave. Се представленне є дуже гарне, тож просимо всіх Українців місцевих і позамісцевих прийти в як найбільшім числі, а певно не пожалуєте. Баль зачнеться точно о 1-шій годині пополудни а представленне о 7-ій годині вечер. Вступ 35 і 50 цнт., а діти від 7 років висше по 15 цнт. Грати буде Українська Банда. За добру забаву ручить —КОМІТЕТ. 90i92

HAMTRAMCK і DETROIT, MICH.

Парохія Неп. Зачатія в Гамтрамк, Міш. устроює **ВЕЛИЧАВИЙ ПІКНІК дня 1. серпня 1920 р.** в парку Gardner Grove на Mack Ave.

На пікніку виступить борець Thomas Merrell до боротьби о заклад. Буде приграваги Українська Банда як і орхестра до танців. Хор тов. Івана Котляревського під управою Д. Атаманця. Будуть ще і другі несподіванки. Смачні напої і перекуска. Вступ до парку 50 цнт. Початок о годині 10-ій рано. 90-91

Беріть Beker кару ,опісля трансфер на Mack кару до кінця, відтак два бльоки до парку.

За добру забаву ручить

КОМІТЕТ.

ЛІБЕРТИ БОНДИ І ШЕРИ

купуємо по щоденнім курсі. 77—

S. KOWBASNIUK,
Broker,
244 Avenue A, cor. 15th St.,
New York, N. Y.

ДО ВІДОМА БРАТСТВ І ТОВАРИСТВ В ДЖЕРЗИ СІТИ,

Український Народний Дім, 363-7 St. Pauls Ave., Jersey City, N. J., повідомляє отсим, що 6-го вересня, то є на Лейбор Дей відбудеться посвяченне Народного Дому як і торжественне отворенне школи, тому просить не лише стриматися на сей день з якиминебудь забавами, але і взяти участь в тім святі. 90-91

ЗА УРЯД У. Н. Д.:

Михайло Турчинський, секр. рек.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Сим повідомляєся делегатів і уряд нюйорських товариств, які входять в склад Комітету Злучених Товариств, що збори згаданого Комітету відбудуться в пятницю, 30. с. м., в льокали під ч. 423 E. 9th St., New York. Початок зборів о годині 8-мій вечером. Товариства, які не є в К. З. Т., а мають замір працювати в спільній народній роботі, можуть бути заступлені через свій уряд. На сих зборах будуть рішатися важні справи щодо діяльности К. З. Т. Гаразд! 90-91

ЗА УРЯД К. З. Т.:

Ів. Матейко, предс., **О. Хотів,** скарб., **В. Кучкууда,** писар.

ПРАВДИВІ ВІДОМОСТИ З РІДНОГО КРАЮ ПОДАЮТЬ

КРАЄВІ ЧАСОПИСИ

Громадська Думка, Вперед, Земля і Воля, Наша Мета, Професіональні Вісти, Шлях, Світ Дитини. Єсли інтересуєтеся старим краєм, читайте сі часописи і присилайте на них передплату. Ми вишлемо вам 10 чисел за 50 цнт., 19 чисел за $1.00. Пишіть на адресу:

BASIL HRYSHKO,

437 N. 6th AVE., SCRANTON, PA. 90-99

ЩОБИ ВІДЇХАТИ ДО РІДНОГО КРАЮ

мусите мати пашпорт і відповідну шифкарту, рівнож мусите заплатити податок і відослати свій пакунок (багаж). До того вам потреба помочі, значить совісного агента. Тож зверніться до нас, ми вам виробимо пашпорт в протягу 4-ох днів і викупимо відповідну шифкарту на найліпшу морську подорож, займемося податком і висилкою вашого пакунка. 88—

Ми отримали слідуюче письмо від одного з наших пасажирів:

„Ми низше підписані поручаєм всім, котрі їдуть до краю що Армін Герцег випровадив нас як слід, з чого ми є вдоволені і радимо другим, щоби вдавалися до него а рівнож будуть вдоволені. — З поважанням, Проць Симаник, Л. Рудніцкі, Ян Должанскі, Грегор Маюк, Федор Тиличкан, Іван Чайковскі".

Спроваджимо ваших свояків скоро і займемося ними при виході з корабля в Ню Йорку.

ГРОШІ ПОСИЛАЄМО І ГАРАНТУЄМО ЗА ДОРУЧЕННЄ ЇХ В СТАРІМ КРАЮ ВІД 3-ох ДО 4-ох ТИЖНІВ.

Не примушуємо міняти гроші, як се роблять другі агенти.

ATLAS TRAVEL SERVICE CO.,

Manager ARMIN HERZEG,

127 WASHINGTON STREET, NEW YORK, N. Y.

ЧОМУ ВИ ПОВИННІ КУПУВАТИ ШИФКАРТИ ДО КРАЮ ЛИШЕНЬ В НЮ ЙОРКУ ?

БО В НЮ ЙОРКУ всідаєте на корабель, а крім того маєте ще полагодити і другі справи.

УКРАЇНСЬКО-ЕВРОПЕЙСЬКА ТРАНСПОРТОВА КО.

в Ню Йорку заопікуєсь від часу Вашого приїзду до Ню Йорку на стацію, аж поки не всядете на корабель. ПЕРЕВЕЗЕ І ПЕРЕТРИМАЄ Ваші пакунки, постараєсь Вам о пашпорт, поможе при оплаті податку, завізує у всіх конзулів пашпорт і вишле Вас найліпшим кораблем на Гамбург або Ротердам, до рідного краю. МИ НЕ ЖАДАЄМО БІЛЬШЕ за шифкарту як другі се роблять, але продаємо по компанічній ціні, бо ми єсьмо правними заступниками корабельних компаній. ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ по найнизшім деннім курсі з повною порукою. 79—

Пишіть або зайдіть до правдивого Українського Бюра на адресу:

EUROPEAN TRANSPORTATION CO.

106 AVENUE A NEW YORK CITY

(межи 1ст. 6-ою і 7-ою улицею).

ЮЛІЯН ПАВЧАК, співвластитель.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

Оголошення женитьби не приймаєсь. — За одно поміщенне платиться 10 центів за стрічку (5 слів), два і більше поміщень 7½ цента за стрічку від кождого поміщення. Після сих цін на дворазове оголошенне з 6 стрічок належить присилати $1.00. Оголошення продажи фарм приймається лише такі, коли в них є подана сама річ яка є на продаж, інвентар, запаси, положенне і ціна. Рішучо не приймаєсь оголошень з всякими дивовижними описами, висловлюванне надмірної прихильности для костумера і нападами на других продавців.

Не належиться ждати відповідий на листи в справі оголошень, подаваних на адресу „Свободи", бо на такі листи адміністрація не відповідає, але передає їх сторонам, які подали оголошенне. Від сторін належить сподіватися відповіди.

КРЕВНИХ І ЗНАКОМИХ спроваджуємо до Америки в як найкоротшім часі. По інформації звертайтесь до: 77—
S. KOWBASNIUK, 244 Avenue A, cor. 15th St., New York, N. Y.

ДР. СЕМЕН ДЕМИДЧУК пошукує платного заняття. Може бути фізична праця, одначе на свіжому воздусі, в здоровій околиці. Адреса: 30 E. 7th St., New York City. 89-90

Пошукую своїх братів **МИХАЙЛА і ФЕДЯ ЛАПИНСЬКИХ,** з села Творевни, пов. Ліско, Гал. Мають перебувати в околиці Пітсбурга, На. Хтоби о них знав або вони самі, прошу зголоситися до мене, їх сестри: PELAHIA LAPINSKA DOBRASH, 2021 Delgany St., Denver, Colo. 89-90

НА ПРОДАЖ бучерня і гросерня, добрий кеш бизнес, між нашими і Славянами. Ціле уладженне в добрім стані. Голоситись до: P. BULWICZ, 481 Monmouth St., Jersey City, N. J. 89-90

НА ПРОДАЖ сейчас бучерня і гросерня, бизнес добре просперуючий, між нашими людьми і Славянами, ціле уладженне в добрім стані. Властитель продає задля виїзду до краю. Голоситись до цтору під ч. 158 Tonnele Ave., Jersey City, N. J. 89-91

ЩОСЬ ДУЖЕ цікавого для кавалерів і вдівців. Пишіть, залучаючи 2-центову марку на адресу: **ROYAL SALES CO., Station O, New York City** 25

ПОТРІБНО мущин до фабричної роботи. $5.50 за девять і пів годин праці. WHITE TAR COMPANY, Belleville. Беріть Jersey City кару до Penna R. R. Meadow Shops. 90-92

ПОТРІБНО дівчини до заняття в реставрації. Години праці від 9—5, неділя вільна. Платня $10.00 тижнево і харч. Голоситись до: WM. LUBACK, 539 Pearl St., near Broadway, New York City. 90

ПОТРІБНО дівчини до заняття в готелі. Платня $50.00 місячно, помешкане і харч. Голоситись до: WM. LUBACK, 539 Pearl St., near Broadway, New York City. 90

НА ПРОДАЖ Українсько-Робітничий Ресторант, в добрім місци, бизнес вироблений. Властитель продає з причини виїзду до краю. Добра нагода для Українця. Голоситись до ресторану під ч. 531 E. 12th Street, New York, N. Y. 90-91

Пошукую у важній справі **НИКОЛУ КОВАЛІВ,** з села Головицько, повіт Сколє. Хтоби о нім знав або він сам, прошу зголоситися на адресу: MAKSYM KARPINSKI, Box 63, Tyre, Pa., Allegheny Co. 90

Де є **ФЕДОР КУРЧІЙ,** з села Торговиця, повіт Товмач, Галичина. В 1911 р. приїхав до Ню Йорку. Хтоби о нім знав або він сам, зводить написати на адресу: JOHN CHAWLUK, 100 Commercial St., Adams, Mass. 90-91

АДВОКАТ

O. H. DROEGE

49 E. 7TH ST., NEW YORK

Уділяє дармо поради в всіх справах судових що дня від 4. до 8. години вечером, в неділі від 10. до 1. пополудни. 43—

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ВІДЗИСКАНЕ ЗДОРОВЛЄ

Тепер є щасливий, а думав, що не найде вже помочи.

До Д-ра Ганнона, 146 E. 14th Street, New York.

З радістю повідомляю Вас, що я находжусь в добрім здоровлю і я чуюсь дуже добре. Я роскажу Вам свої клопоти, які я перебув перед тим, як я зайшов до Вашого офісу. В часі коли я навідався до Вас, я Вам не сказав, що я був під лікарським доглядом в Стамфорд від падолиста 1917 до мая 1918. Лікар не міг мені помочи і сказав мені, щоби я удався до якого доброго лікаря в Ню Йорку. Тоді мій приятель завів мене до спеціяліста, лікаря, котрий мав 30-літну практику на недугах, яку я терпів. Він оглянув мене і я оставав під його доглядом від мая 1918 до серпня 1919 р. Тоді я був втратив зовсім надію, як я прийшов до Вас. Богато можна написати про ті мої клопоти, але я є тепер дуже щасливий. Я завдячую Вам і брак мені слів до висказання Вам моєї вдячности.

З поважанням
Mr. D. O'BRIEN
315 Greenwich Ave., Stamford, Conn.
27. падолиста 1919 р.

Коли терпите на якусь ново повсталу або застарілу недугу а потребуєте помочи спеціялісти прийдіть до мене безпроволочно, а я зроблю для Вас те, що міг зробити і для других.

ДОВОДЖУ ДО УСПІХУ

скоро, тривало і за малу нагороду, без ніякої перерви у Вашім заняттю. Мої офіси находились через довгі роки в тімсамім будинку, і мене знають як осторожного, ревного і успішного спеціяліста. Одна візита в моїм офісі і точна екзамінація упевнить Вас, що я зверну Вас на дорогу яка веде до здоровля. 64—

КОЛИ ВИ ТЕРПИТЕ

нервовий розстрій, завороти, ослабленє, кровні і скірні недуги, маячиться Вам в очах, слаба память, слабі і непевні нерви, безсонність, болі в карку і крижах, ревматизм і безвладність у вязах, слабість горла, жолудка і недомагання кишок, болі невральгічні, горячку на язиці і запір, ТОДІ НАВІДАЙТЕСЬ ДО МЕНЕ.

ПРИМІНЮВАННЄ ЕЛЕКТРИКИ, ЗАШКІРНІ ВСТРІКУВАННЯ І ІНГАЛЯЦІЙНІ МЕТОДИ УПЕВНЯТЬ ВАС ПРО УСПІШНІ ВИСЛІДИ ЛІЧЕННЯ.

Порада зовсім даром. Прийдіть нині. Не відкладайте.

DR. HANNON

СПЕЦІЯЛІСТ

146 EAST 14th STREET,

Напроти Tammany Hall, New York.

Години офісові: Денно від 9. рано до 1, попол. Вечер: від 6. до 8. В неділі і признані свята: від 10. до 2. в полудне лише.

Осібний почекальний покій.

ХТО МАЄ ЗАМІР

спровадити знакомих або родину з краю до Америки а жадає інформацій в тій справі, хай зголоситься до: 43—

LAW OFFICE,
49 E. 7th Street, New York City.

ДАРОМ

вишлемо кождому нову мапу України, хто пришле 5 адрес своїх знакомих і 10 цнт. на кошта пересилки. 83,90-95

THE STANDARD BANK,
59 Avenue B, New York, N. Y.

ФАРМА

59 АКРІВ НЕДАЛЕКО ВІД ФІЛЯДЕЛФІЇ, з чого 49 акрів доброї орної землі, решта ліс і пасовиско, вода жерельна на фармі; красний сад, 110 дерев овочевих, 43 акрі засіяних пшеницею, житом, кукурузою, вівсом, бульбою, тимоткою; всіляка машинерія. — Всі будинки майже нові, криті дахівкою. Дім 7 румів, стайня на 30 коров, стодола, хлів, курник, шпихлір, корова, тільна ялівка, 3 добрі коні, льоха з поросятами, стадо курий, сусіди густо. Три милі до стріткари, стації. Ціна зі всім $5.700, готівки потрібно $3000, решта на сплату після умови. Голоситься до: 90-92

V. MAZURKEWICZ,
120 — 2nd Ave., New York, N. Y.

DR. SPILLINGER
СТАРИЙ СПЕЦІЯЛІСТ
ВСІХ МУЖЕСЬКИХ І ЖІНОЧИХ НЕДУГ
старанно бадає і лічить.
153 EAST 18TH STREET,
NEW YORK CITY
ГОДИНИ ОФІСОВІ: В понеділки, середи і суботи від 9. рано до 8. вечер. В тих днях є безплатне бадання. В інші дні приймається за попереднім порозумінням.

ЕМІГРАНТ Є ВЛАСТИТЕЛЕМ СВОЄЇ СУДЬБИ
в тім краю лише тоді, коли він знає англійський язик. Не знаючи його, Ви не лише будете всюди найти роботу, але на все позістанете тут чужинцем і не будете покористуватись всіма привілеями і свободою, якими користаєсь американський народ. Коли научитесь по англійськи, то Вам легче буде жити і скорше дібетесь становища. Ви ще не вибираєтесь до краю, але коли хочете їхати, учіться англійського язика. Той язик має велику будучність в краю. Вам трафляється нагода вивчитись заочно сеї мови протягом 3-місяців при дуже легкій методі. Пробну лекцію і подробиці висилаємо за одержанием 10 цнт. грішми або марками, можна канадійськими. Адресуйте: 39-41
FIRST AMERICAN PREPARATORY SCHOOL,
Dept. 46,
525 W. 47th ST., NEW YORK CITY.

ДР. ІВАН СМІТ
ЛІКАР УКРАЇНЕЦЬ. — СПЕЦІЯЛІСТ ОПЕРАТОР.
ДОКОНУЄ НАЙТЯЖШІ ОПЕРАЦІЇ МУЩИН, ЖЕНЩИН І ДІТИЙ, СПЕЦІЯЛЬНО ПРОПУКЛИНУ (Т. Є. КИЛУ). ЛІЧИТЬ З ПЕВНИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, НЕДУГИ ЖОЛУДКОВІ, СЛІПУ КИШКУ, ГЕМОРОЇДИ, ГРУБІ ЖИЛИ, НІС, ГОРЛО, УШИ І ИНШІ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН. ЄСЛИ ХТО НЕ МОЖЕ ПРИЙТИ ДО МЕНЕ, ТО НАПИШІТЬ ЛИСТ І ОПИШІТЬ ВСЮ ВАШУ НЕДУГУ, ЗАЛУЧІТЬ МАРКУ НА ВІДПОВІДЬ.
Dr. JOHN SMITH, Jr.,
327 EAST 17TH STREET,
NEW YORK, N. Y.
Години урядові: 12—2 попол. і від 6—8 вечер, а в неділі і сьвята від 10-тої рано до 2-гої пополудни.
Телефон: Stuyvesant 4493.

Dr. D. Meinwald, дентист
Лічить і вириває без болю зуби. Гарне виконанне за умірковану ціну. Говорять по українськи. 77-89
126 LUDLOW STREET,
cor. Rivington St., NEW YORK
Вхід з долішного поверха.

КРАСА ВРОДА МОЛОДІСТЬ
Се є правда, що Ви можете виглядати о 20 літ молодші як Ви дійсно є. Недокладности і неправильности Вашого лиця, носа і уший можуть бути справлені без болю і без втрати часу. Женщини і мущини най прийдуть або пишуть по книжочку, яка описує все в подробицях. На книжочку треба післати 10 центів. Також лічу з успіхом хорих мущин і женщин з якоїнебудь недуги. 25-літна практика. Офісові години: від 9-ої рано до 7-ої вечер кождого дня; в неділі до 4-ої пополудни. Адреса: Dr. G. BUKKI, 407 East 58th Street, New York, N. Y 34и73

ДО ХОРИХ ЛЮДИЙ ПО ВСІХ ЗАКУТИНАХ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ
Др. Б. ГОГЕНБЕРГ,
СЛАВНИЙ СПЕЦІЯЛІСТ ЗІ СТАРОГО КРАЮ
поручає всім терплячим Українцям, так мущинам як і женщинам свої успішні лікарські услуги.
ЛІЧИТЬ З НАЙЛІПШИМ І НАЙПЕВНІЙШИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, ВСЯКІ НЕДОМАГАНЯ ЖОЛУДКОВІ, НЕДУГИ УТРОБИ, НИРОК, ЗГРУБЛЕНЕ ЖИЛ, ГЕМОРОЇДИ, НЕДУГИ СКІРНІ, РІЖНІ ЗАТРОЄНЯ КРОВИ, ЗАПАЛЕНЕ СЛІПОЇ КИШКИ І Т. Д.
Доконує всякі найтяжші операції мущин, женщин і дітей в своїм офісі або в домі пацієнтів, спеціяльно же на пропуклину, при помочи спеціяліста з Відня.
Коли би хтось не міг прийти особисто, нехай опише листовно з повним довірєм свою недугу, а дістане [illegible] і безплатну пораду.
На відповідь залучіть поч. марку.
Dr. B. HOHENBERG
304 — 2nd Avenue,
(між 17. а 18. улицею)
NEW YORK CITY
Години офісові: щоденно від 8-мої рано до 8-мої вечер.
Телефон: 1882 Stuyvesant

НОВИНКИ.

Не лакомляться на воєнні медалі.

Міністерство війни у Вашінгтоні постановило наділити Медалею Побіди кождого американського ветерана світової війни, котрий зістав гонорово увільнений з війска, або котрий є ще й доси при війску, але чекає на свою фізичну регабілітацію. Згадане міністерство приготовилося видавати кождого дня по 35.000 тих медаль, але в протягу місяця зголосилося лише 50.000 аплікантів. Урядові круги надіялися роздати всі медалі в протягу чотирох або пятьох місяців, а тут, як вояки будуть зголошуватися по свої военні відзнаки у теперішній пропорції, то на роздачу всіх медаль треба буде ждати аж шість літ.

Мексиканські власти проти радикалів.

В місті Вера Круз оповіщено дня 22. с. м. генеральний страйк. В наслідок сього страйку, а також недавних страйків у Тампіко і на мексиканських зелізницях, правительство зарядило доходження в справі радикального руху. Державний губернатор Селестіно Гаска заявив, що мексиканські большевики, котрих приловиться на проступку законів, будуть строго карані, а чужинецьких проступників проженеться з мексиканського краю.

Немила пригода автомобілевого злодія.

На гурток дітвори, яка бавилася на Лексінгтон евени в Ню Йорку, наїхав нечайно автомобіль і звалив з ніг 10-літного Патрика Тігана. Шофер, не знаючи про се, що під його самоходом находиться хлопчина, хотів їхати дальше, але малий Патрик вчіпився оси від переднього колеса і не дав автомобілеви рушитися з місця. На се надбіг стоячий недалеко полісман і почав розпитуватись о причину збіговища і крику. Шофер, побачивши біля себе публичного сторожа, стратив зовсім голову і заїхав на хідник, розганяючи на всі сторони переляканих женщин і дітий. Саме тоді зявився на місци сеї пригоди Самуїл Яффе і заявив полісманови, що се його автомобіль, який украдено в него рано тогосамого дня. Аматор чужого добра, Едвін Перез, опинився в поліційнім суді, а відтак у вязници, обжалуваний за троякий злочин: крадіж автомобіля, їзда автомобілем без відповідного дозволу і злочинне ушкодженне тіла малого уличника. А маленький Патрик, виповзавши на рачках зпід самохода й обтріпавши себе з пороху, плюнув в сторону автомобіля і закликав з досадою: „Ну, нехай же хто скаже, що ті автомобілі не є публичною завадою!“

Грім убив двоє дітий в хаті.

Підчас градової тучі, яка лютилася в околици Ню Йорку минулого четверга пополудни, грім убив двоє дітий в місцевости Літл Нек, Л. Ай. Убиті зістали: дволітний Едвард Стесловский і девятьлітна Дженні, яка тримала свого малого братчика на колінах. Їх мати з 10-місячним Зигмунтом на руках і шістьлітна Зофія були в тійсамій кімнаті також, але грім не заподіяв їм ніякої шкоди.

Бездротний телефон через Атлянтик.

Експерти Бездротної Компанії Марконія, які під пору перебувають в місті Ст. Джанс, столиці острова Нюфундленд (Канада), де роблять досвіди над бездротним телефоновашем на далеку віддаль, оповістили в четвер (22. с. м.), що попереднього дня вони чули депеші зі стації в Челмсфорд, біля Лондону, віддаленої від Ст. Джанс більше ніж 2.000 миль. Сі експерти запевняють, що розпізнали голос капітана Равнда, експерта челмсфордської стації, і розріжнили докладно кілька поодиноких слів, але не могли склеїти тих слів у якесь зрозуміле реченне.

Забилася з боязни перед батьковою карою.

Анджеліна, 11-літна дочка Джюзепе Шіре в Ню Йорку, посварилася на улици з дочкою сусіда Марією і підчас сеї сварки подрапала трохи її лице. Батько Марії прийшов до Анджеліни і заповів їй, що скаже про її вчинок її батькови та постарається, щоби батько покарав її відповідно за її провину. Коли батько Анджеліни вертав уже зі своєї роботи, мала проступниця побоялася його кари і з боязни кинулася з четвертого поверха на камінний брук. Се сталося в середу (21. с. м.) пополудни, а в четвер о годині 8-мій рано потовчена дівчина закінчила в шпитали своє життє. Старший брат погибшої заявив на переслуханню, що батько карав усіх своїх пятеро дітий оглядно. Батько малої самовбийниці працює на доках, а мати в кравецькій робітни. До роботи ходив також і найстарший брат Анджеліни, а вона лишалася дома доглядати свою молодшу рідню.

Пошукують за приватними капіталами кайзера.

Лондонські правительственні і фінансові круги заходяться пильно коло оцінки приватного майна Гогенцолернів, яке є інвестоване в цінних паперах і реальностях поза Німеччиною. Кажуть, що поза майном 300,-000.000 марок в Німеччині родина бувшого кайзера має величезні суми у Великій Британії, в Злучених Державах і в Канаді, а особливо в Британській Колюмбії. Здогадуються, що найменьше $125,000.000 з кайзерівського приватного скарбу є інвестовані в британських цінних паперах.

Практична порада.

Дітий, які хорують на сухий кашель (коклюш), не повинно ся перевозити у трамваях (стріт-карах), аби в сей спосіб вони не заразили на згадану недугу здорових людий. Вони також не мусять іти до школи, кіна (мувінг-пікчер) або якогонебудь публичного місця.

Здорових дітий треба вчити і наказувати, щоби не сходилися з тими дітьми, які хорують на сухий кашель. Їм треба часто говорити про небезпеку зарази через обміну гумової жвачки (чуінг-гом), олівців або яких инших предметів, з котрими можна присвоїти собі від хорого висше згадану недугу.

Звичаї поплюювання рук підчас гри в „бейз-бол“ або загального цілування є також дуже небезпечні і часто-густо є причиною зарази.

Пускаючи терплячих на сухий кашель дітий на улицю, з ними повинен іти хтось із старших, аби не пускати їх між здорових дітий.

Найбільша біблія.

Людність Канади буде оглядати в дуже короткім часі найбільшу біблію в світі. Комусь прийшло на думку, що таким робом мож буде поширити науку біблії і англійське товариство Біблійних Хрестоносців переписало цілу біблію. Весь папір віддано до переплетника, але він мусів уживати до орудування книгою модерного способу підношення. На самі окладинки зужито 12 баранячих шкір. Книга важить одну тону без чвертки, значиться 1.750 фунтів, і спочиває на сильно збудованій патріотично окрашеній опорі, яку перетягається разом з біблією велитом. Промір книги числить 5 стіп і 2 цалі через 8 стопи і 6 цалів. Коли книгу отвориться, то поперечний промір виносить 7 стіп і 10 цалів.

Нікель в Канаді.

Початок розвитку нікелевих копалень датується в Канаді від 1883 р. До того часу ніхто навіть не припускав, що Канада буде належати колись до найбогатших держав нікелю в цілім світі. Коли перший раз отворилася копальня нікелю Морея, то обчисляли, що в околицях Судбурів і Капер Кліфу мало бути 9 міліонів тон нікелевих верств. Відтоді одначе компанії, що мають свої нікелеві заводи, начисляють 70 міліонів тон нікелевих верств. Крім того має там находитися яких 80 міліонів тон нікелевої верстви. Таких богатих верств нікелю нема ніде в цілому світі. Нова Каліфорнія, яку уважають за богату в нікель, числить ледво 600 тисяч тон нікелевої верстви. Не треба забувати, що всі отсі богатства опинилися в руках купки магнатів, а не в руках держави.

Арештоване за легковаженне.

Леона Дереновского з Транскона (Канада) потягнено до суду за те, що не постарався до своєї жінки о поміч на критичну хвилю, а се було причиною, що жінка по приході дитяти на світ померла. В суді він зізнав, що його жінка повила вже девятеро дітий без лікаря, отже він думав, що й тепер обійдеться без лікарської помочи.

Унція раду $3,000.000.

Точнійші обчислення виказали, що річна продукція раду виносить одну унцію, тобто одну шіснайцяту часть фунта. Вартість такої малої частини сього лічничого металю оцінюється на 3 міліони долярів. Дотепер в цілому світі є ледви чверть фунта раду, вартости 12 міліонів долярів. При лічленню уживається ледви 50 міліграмів його субстанції, завбільшки головки сірника, але й за сю одробинку треба заплатити 600 долярів. Метал раду формується на тоненькі кусники, завгрубшки олівцевого серця, і держиться в скляних рурках, відповідно опечатаних, бо найслабший дотик пальців спричинив би поважне попаренне. Крім того рад переховується в оловяних безпечничках. Раду уживається найбільше до лічення рака, але нові досліди виказують успіх лічення сеї недуги без помочи раду.

ВПЛИВ ЕЛЕКТРИКИ НА РІСТ РОСТИН.

Вже давно завважали люди прихильний вплив електрики на зріст ростин. На сю думку навів їх передівсім загально відомий факт, що по громовій бурі ростини починають красше розвиватися. Роблено пізнійше богато досвідів і вони доказали понад усякий сумнів, що електричне світло та сила пособляє зростови ростин. Найцікавійші з тих досвідів відносяться до електризовання насіння, призначеного на засів, та до електризовання почви, в котрій мається його сіяти. Цікаво також, що в тій цілі стали уживати електричности, не добуваної штучними способами у фабриках, але природної електрики землі та воздуха, котру ловлено спеціяльними приготованими на се приладами.

Перші проби в тім напрямі робив ще приятель Американця Франкліна, Бертолон, але його досвіди забуто скоро. Вернувся до них російський ботанік (учений, що займається ростинами) Спешнев, котрий дістав поражаючі висліди. Він „ловив“ воздушну електрику і розпроваджував її по сіти, поставленій понад ростинами. Завдяки сему діланню він одержував замітні результати: збір збіжа підносивсь о 55 процент, збір картофлі о 11 процент.

Богато важнійші та цікавійші досвіди на тім поли, важним як з теоретичного так і з практичного боку, робив Француз, поручник Басті, котрий в 1912 році виставив на виставі в Антіб свій апарат до ловлення воздушної електрики, а також масу таблиць та фотографічних знимок, доказуючих осягнені ним результати.

Апарат поручника Басті дуже подібний до громозводу Франкліна і ділає в тойсамий спосіб. Атмосферична електрика розбуджує електрику в апараті, котрої одна часть розходиться по окружаючім воздусі, а друга частина розпроваджується по земли. Треба було стеречися уставляти такі апарати коло високих предметів, котрі самі подекуди являються такими „громозводами“.

Зі своїми громозводами поручник Басті доконав богато і дуже цікавих досвідів. Він поділив приміром свою досвідну землю на чотири части: одну засівав зерном, котре передше через 5 днів з ряду виставляв на ділання електрики, а по засіянню якого також виставляв апарат, щоби ділав на нього; другу частину засівав такимсамим зерном, але по засіянню над ним електричного апарату не ставив. Третю грядку, вкриту електричними апаратами, засівав звичайним зерном; а наконець четверта частина не мала ні громозводів ні електризованого зерна і тимсамим служила досконалою основою для порівнання урожайности усіх частий. Очевидна річ, що земля, зерна і всі другі умови росту і розвою ростин були зрештою на всіх чотирох частях однакові.

Результати вийшли просто поражаючі та не лишаючі найменьшого сумніву про корисний вплив електрики на зріст ростин. Ось так на перших трох грядках шпінак (лобода), цукровий горошок і суниці були готові до збору вже 2. мая, тоді як на четвертій грядці їх не можна було ще збирати і 20. мая, тобто майже в три тижні пізнійше.

Такісамі висліди одержав поручник Басті і щодо скількости збору: з 1.600 кубічних центиметрів наелектризованої почви Басті зібрав 1.450 грамів шпінаку, а з такогосамого обему ненаелектризованої землі лише 325 грамів. Урожай суниць на наелектризованій почві перевисшав в четверо урожай ненаелектризованої землі.

Навіть на рід плодів мала електрика вплив, бо плоди з наелектризованої землі були богато ліпші ніж зі звичайної землі.

А чи має „громозвід Басті“ яке практичне значінне? Се значить, чи є яка можливість, щоби його спосіб, підносити урожайність землі електрикою, був широко розповсюднений не лише по досвідних полях учених, але й по полях і городах рільників і огородників?

Щодо вживання „громозводу Басті“ для піль то покищо про се навіть говорити тяжко; раз, що се певно за дороге, а по друге, навіть Басті ще не розсліджував, який вплив має електрика на поля зі збіжем.

Щодо вживання його громозводу на городах то справа представляється трохи инакше. Поручник Басті каже, що один громозвід не коштує його дорожше як 10 до 15 сентимів, та що ті громозводи навіть діти можуть уставляти і збирати, і тому на його думку вони повинні найти широке приміненне. Та тут не дасться заперечити, що все таки вклад капіталу та праці є значний і тому широке розповсюдненне громозводу Басті стрічає на великі перепони і він може покищо „принятися“ в підміських городах, де земля дуже дорога, а збут великий, а доперва пізнійше, зі зростом напруженої господарки, з удосконаленнем апарату, з його подешевіннем він буде міг поширитися дальше.

На разі війна певно зробила велику кривду новому апаратови і задержала як дальші досвіди винахідника так і практичне поширенне його добродійного винаходу.

ФАРМА.

З причини старости господаря спродається тано фарма: 187 акрів урожайної землі, з котрої 75 акрів пасовиска, 25 акрів ліса, 87 акрів засіяні і сіно. На фармі знаходиться дві керниці і вода на пасовиску. Гарний двоповерховий дім з 14 кімнат, з електричним світлом, з телефоном і водою. Велика стодола, дві добрі шопи і курник. Всі будинки в добрім порядку. Додається до сеї фарми, 4 добрих коні, 14 дійних коров, один бик, 4 ялівки, семеро безрог, 40 штук кур, також вози, брички, сані, упряжі на коні і всі хліборобні машини. Ціна сеї фарми $9,000.00, готовими грішми тілько $1,900.00, а решта по 100 дол. в рік і 5 процент. Добра нагода купити фарму за таню ціну. Ще маю другі фарми до спродання, від 50 до 300 акрів з худобою, засівом, сіном і машинами на вигідних услівях. 89-90

K. MELNIKOFF,
P. O. REMSEN, N. Y.

ДОБРА ВІСТЬ ДЛЯ НЕДУЖИХ
Я переніс свої офіси до власного будинку під **120 EAST 29TH ST.** (близько Лексінгтон Евеню). Попит за моєю лікарською услугою став так великий, що мій льокаль оказався рішучо за малий для обслуги сильно зростаючої моєї клієнтелі. Коли Ви терпите на ослаблене нервів, бите серця, ослаблення легких, прикру утому, завороти, болі голови з млінченем, ослаблене членів тіла, гнилі рани, чиряки, катар, болі горла, болі жолудка і прищі? Сі недуги як і много инших є часто першими признаками наближаючоїся утрати здоровля і сили. Віддайтесь лічению в початках доброму лікареви.

Важні успіхи. Лічене електрикою і прямо застрікуванє в кров серумом, вакциною і бактеріною, які я уживаю, запевняє добрі успіхи. Порадьтеся мене тепер. Не відкладайте на другий день.
Недужі мущини і женщини. Не терпіть. Не зневірюйтесь. Прийдіть до мене ще нині і зверніть на дорогу до здоровля і щастя. В многих случаях всяка недуга погіршуєсь, коли їй недостаєся сейчас лікарської помічи. Віддайтесь мені в опіку. Скористайте з много довгого досвіду в лічению хронічних, нервових, шкірних і кровних клопотів. Факти про те, що я поміг тисячам людий повинні Вас упевнити, що і Вам поможу. Запрошуюсь Вас відвідати мене.

Я ЛІЧУ свіжі і хронічні долягливости, як прим. крові, шкірні і нервові клопоти, недуги жолудкові, кишок і печінки, також ревматизм, болі в крижах і ВЯЗАХ, болі голови, запір, завороти, прищі і катар голови, носа і горла. НЕ ЗВОЛІКАЙТЕ, АЛЕ НАВІДАЙТЕСЬ СЕЙЧАС.

МОЯ ЛЯБОРАТОРІЯ є добре засоблена у великий ряд ЛІКІВ для всіх недуг, які я лічу, і коли даю недужому лік, то знаю добре, що він дістане, маю певність про чистоту і силу тих ліків. УЛАДЖЕННЄ ОФІСУ містить найновійші ЕЛЕКТРИЧНІ, ХІРУРГІЧНІ І МЕХАНІЧНІ АПАРАТИ і маючи повну опитність про їх застосоване можу їх уживати з великим успіхом для недужих.

DR. LEWIS 120 EAST 29th STREET, Близько Лексінгтон Евню. NEW YORK, N. Y.

ЗАПЛАТИТЕ КОЛИ ВИЛІЧИТЕСЬ З НЕДУГ КРОВНИХ АБО НЕРВОВИХ.
Офіс оснований понад 35 літ. Не лічимо нічого иншого. Уживаємо найліпших способів лічення в сьвіті. Ми се знаємо і наші пацієнти се знають. Гемороїди рішучо лічить ся без операції і болю. Ревматизм і всі недуги крови і нервів, без огляду як старі і тяжкі скоро лічать ся при можливо найменьших видатках. 104—
І подумайте над сим! Ні один доляр заплатите, аж Ви зістанете вилічені. — Години урядові: від 10. до 5. у вівторки і суботи від 10. до 8. В неділі від 10. до 1.
(Близко 75-тої улиці).
HEIDELBERG TREATMENT, 1058 Lexington Ave., NEW YORK CITY.

ПЕКЛО В ХАТІ!
ОБРАЗ З ЖИТЯ НАРОДА В ОДНІЙ ДІЇ
ЦІНА 15 ЦЕНТІВ
Замовлення висилайте враз з грішми на адресу:
SVOBODA, 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

ПРИ ПОВОРОТІ ДО КРАЮ І ТУТ В АМЕРИЦІ

нема ліпшого ремесла від автомобільового. Я є з краю довголітний і добрий механік і шофер в Америці. Хто вивчиться в нашій школі, той стане добрим механіком і шофером. Будете нам вдячні по всі часи. Знайте, що наша школа є одною з ліпших в Америці. Уживаємо до науки всі найновійші моделі автомобілів. Денні і вечірні курси. Можете заробити 25-35 дол. на тиждень. Просимо зайти до нашого офісу і порадитеся з нами. Офіс отворений і в неділі.
Записуйтесь до нашої школи. — L. Stepanoff, інструктор і механік.
Для інформації наш офіс отворений в неділі до 12. г. в пол. Пишіть по катальоги
ARENA AUTO SCHOOL, 151 W. 54th St., NEW YORK, N. Y.

ДО ГАЛИЧИНИ І БУКОВИНИ ПОСПІШНИМИ КОРАБЛЯМИ
через
АНТВЕРП ГДАНЬСК і ГАМБУРГ РОТЕРДАМ
ИНШІ ПРИСТАНІ відїде найскорше кождий хто закаже шифкарту тепер, позаяк число повертаючих до краю з кождим днем зростає в наслідок чого забезпечення місця на кораблях коли відложене на пізнійше спричинить не мало труду до відїзду. Від довгих літ імя Григорія КУНАШЕВСЬКОГО є майже кождому звісне, котрий яко представитель всіх корабельних ліний як в минувшині так і тепер не жалує своєї чесної услуги для наших людий не лише в продажі шифкарт, але також і в инших справах, які дотикають не одного з наших родимців, на примір:
ПАСПОРТОВІ АПЛІКАЦІЇ
приготовляємо в нашім бюрі а також на жаданнє пересилаємо тим, що живуть в других місцевостях.
ГРОШІ ПОСИЛАЄМО
до всіх частий світа по найнизшій ціні щоденного курсу, а за скоре і безпечне доручення даємо необмежену гаранцію.
ШИФКАРТИ до КРАЮ
висилаємо тим, що желають виїхати до Америки.
Хто желає спровадити когонебудь з своїх рідних, нехай не відкладає а замовить передплачену шифкарту сейчас, бо виїзд в старого краю до Америки тільки що зачався. 37—
КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ!
G. KUNASHEVSKY,
179 EAST 3RD STREET, NEW YORK, N. Y.

НЕДУЖІ МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ
ПРИХОДІТЬ ДО МЕНЕ!
З ЯКОЮНЕБУДЬ ХРОНІЧНОЮ, НЕРВОВОЮ І ДОЛЕГЛИВОЮ СЛАБОСТЮ ЯКІ ВИМАГАЮТЬ ОПІКИ ЛІКАРЯ СПЕЦІЯЛІСТА.
ШУКАЙТЕ ПОМОЧИ ТАМ, ДЕ Й МОЖНА НАЙТИ.
І ВЕРТАЙТЕ ПРАВОЮ ДОРОГОЮ ДО ДОБРОГО ЗДОРОВЛЯ.
Довгі літа практики. Найновійші успішні методи, медичні і електричні апарати. Новомодне уладженє. Все тут як найліпше для недужих людий.
Сотки мущин і женщин уникнуло операцій через поспіщне застосоване найновійших научних метод.
Коли Ви не могли найти доси пільги у Ваших терпінях і чуєтесь зневірені, то зголосіть ся до МЕНЕ і переконайте ся, які успіхи можна осягнути для Вашого здоровля, при приміненю найновійших метод у лічению.

Години урядові: від 9-ої рано до 4-ої попол., а вечерами від 6. до 8-мої.
В неділі від 10. рано до 2. попол.
ЧИ ВИ ТЕРПИТЕ
на ослабленє нервів, болі в крижах, втрату памяти, бите серця, слабість нирок, задумчивість, пригноблене, болі голови, дрощі, прищі, ослаблене членів тіла; болячи, сірні виміди, катар, пече Вас горло, болі жолудка і в крижах, болі горла, горячку, запір, ревматичні болі, прищі? Сі як і другі недуги є першою прогою, яка може нанести шкоду Вашому здоровлю.
Ми уживаємо на кров славний сьвітовий лік проф. Ерліха 606-914.
Я лічив мущин і жінок через довгі роки. Ваші відвідини упевнять Вас про мої спосібности і вдоволять Вас, бо я поможу Вам в скорім часі. Я лічу саму причину недуги а її симптоми устулають скоро. Бадане безплатне, коли недужий віддасться лічению. Порада зовсім безплатна. — Приходіть до мене сейчас, коли шукаете помочи лікарської. Зволікане є небезпечне.
DR. COLHOUER, 717 LIBERTY AVENUE, PITTSBURGH, PA.

ІДЕТЕ ДО КРАЮ?
ХОЧЕТЕ отримати пашпорт за три дни?
ХОЧЕТЕ їхати поспішним Кораблем?
ХОЧЕТЕ знати як оминути Мисловиці, Краків і Львів?
ХОЧЕТЕ спровадити Родину з краю або вислати гроші до краю?
Памятайте, що ми доси обслужили задовілаючо понад 5.000 Українців.
Звертайтесь листовно або особисто до головної канцелярії:
UKRAINIAN EXPORT CO., Inc., 318 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.
ФІЛІЯ: 684 JOSEPH AVE., ROCHESTER, N. Y. ФІЛІЯ: 24 VAN BUREN ST., PASSAIC, N. J.